23 ՄԱՐՏ 2004 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 50 (2975)

Ազգ

Azg armenian daily

Գրադարան

Հայխնայբանկը գնո՞ւմ է վրացական բանկը

Հայխնայբանկը պատրաստ է ձեռք բերել վրացական բանկը, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին ասել է Հայխնայբանկի ղեկավար Միխայիլ Բաղդասարովը: Վերջինս նշել է, որ հայկական բանկի ներկայացուցիչները Թբիլիսիում են եւ աուդիտ են իրականացնում վրացական բանկում: Նրանք մի քանի օր հետո կվերադառնան Երեւան եւ ամեն ինչ պարզ կլինի, ասել է Բաղդասարովը: Նա նշել է, որ Հայխնայբանկի կողմից վրացական բանկի ձեռքբերումը խթան կլինի Հայաստանի եւ Վրաստանի ինտեգրմանը:

«Բրիտիշ էրուեյզը» լքում է Վրաստանը

«Բրիտիշ էրուեյզ» ավիաընկերությունը, երեկ տարածած հաղորդագրության համաձայն, մարտի 31-ին լքում է Վրաստանի տարածքը: «Չնայած Թբիլիսիում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան եւ Վրաստանի նոր իշխանությունների վճռական ջանքերին, Վրաստանի քաղաքացիական ավիացիայի վարչությունը շարունակում է խոչընդոտել Մեծ Բրիտանիայի եւ Վրաստանի օդային հաղորդակցության վերականգնմանը», ասված է հաղորդագրության մեջ: Հիշեցնենք, որ բրիտանական ընկերությունը անցյալ տարի մեկ անգամ արդեն լքել է Թբիլիսին:

ԱՅՈ, ԲԱՅՑ...

Բաքուն ընդունում է, որ կան փարիզ-քիվեսթյան սկզբունքներ

Բրատիսլավայից վերադառնալով Բաքու՝ Ադրբեջանի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւը հայտարարել է, որ նախօրեին իր հայ գործընկեր Վարդան Օսկանյանի հետ հանդիպման ընթացքում հիշեցրել է Հայաստանի արտգործնախարարի խոստումը՝ ներկայացնել փաստաթղթերը, որոնք ապացուցում են, որ 2001 թ. Փարիզում եւ Քի Վեսթում նախագահներ Քոչարյանն ու Ալիեւը ղարաբաղյան հակամարտության հարցում հասել են պայմանավորվածությունների: Ըստ Գուլիեւի, Օսկանյանը խոստացել է Երեւան վերադառնալուց հետո այդ փաստաթղթերն ուղարկել ֆաքսով: «Ես հարցրի՝ իսկ այդ փաստաթղթերը ստորագրվա՞ծ են: Նա ասաց, որ ստորագրված փաստաթղթեր չունի: Այդ ժամանակ ես ասացի՝ եթե ստորագրված փաստաթղթեր չկան, ապա ի՞նչ համաձայնության մասին է խոսքը», ասել է Գուլիեւը:

Մեկնաբանելով Գուլիեւի Բաքվում արած այս հայտարարությունը, ՀՀ ԱԳՆ մամլո խոսնակ Համլետ Գասպարյանը «Դե ֆակտո» գործակալությանը ասել է. «Մենք ուրախ ենք, որ պրն Գուլիեւը վերջ ի վերջո խոստովանեց, որ Փարիզի եւ Քի Վեսթի բանակցությունների արդյունքում ձեռք բերված փաստաթուղթ կա, թեեւ՝ չստորագրված»: Գասպարյանն ասել է, որ «քանզի Ադրբեջանն ընդունում է պայմանավորվածությունների առկայության փաստը, մենք հուսով ենք, որ հետագա բանակցությունները կշարունակվեն հենց ընդհատված կետից»:

Չպետք է բացառել, որ իրոք Ադրբեջանի արտգործնախարարը կարդացած չլինի քիվեսթյան պայմանագիրը, քանի որ հանգուցյալ նախագահ Հեյդար Ալիեւը ղարաբաղյան կարգավորման մանրամասները գաղտնի էր պահում իր իսկ անմիջական շրջապատից: Հետեւաբար վատ չէր լինի, եթե Օսկանյանը ֆաքսով Գուլիեւին ուղարկեր չստորագրված պայմանագրի մեկ պատճենը: Բայց ավելի ճիշտ կլիներ, որ այդ փաստաթուղթը ֆաքսով Գուլիեւին ուղարկեին ամերիկացիները, ասենք, Քերի Քավանոն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը դատապարտում է Մեծ Բրիտանիայի դեսպանի հայտարարությունը

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը վճռականորեն դատապարտում է Թուրքիայում իրականացված Հայոց ցեղասպանության առիթով Հայաստանի Հանրապետությունում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթի արած՝ ամբողջ հայ ժողովրդի համար վիրավորական հայտարարությունը:

Հրաժարվելով ցեղասպանության միջազգային-իրավական պաշտոնական գնահատական տալ 20-րդ դարի սկզբում Թուրքիայում 1,5 մլն հայերի կանխամտածված սպանությանը, բրիտանացի դեսպանը հնարավոր համարեց այդ ոճրագործությունը գնահատել սոսկ իբրեւ «դաժանություն»: Նա այդ գնահատականը պատճառաբանել է նրանով, թե տվյալ իրադարձություններն որպես ցեղասպանություն ճանաչելը, իր կարծիքով, «մեծ օգուտ չէր տա»:

Բրիտանացի դեսպանի դիրքորոշումը սկզբունքորեն տարբերվում է այն միանշանակ դիրքորոշումից, որ Մեծ Բրիտանիան ուներ տվյալ իրադարձությունների ժամանակ:

Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունն առաջինների թվում քաղաքական եւ միջազգային-իրավական հստակ որակում տվեց թուրքական կառավարության կողմից հայ բնակչության միտումնավոր բնաջնջմանը: Նա թուրքական պետության գործողությունները բնութագրեց որպես «հանցագործություն մարդկության եւ քաղաքակրթության դեմ»:

Ի դեմս Դ. Լլոյդ Ջորջի, լորդ Քերզոնի, Ու. Չերչիլի եւ բրիտանացի այլ բարձրաստիճան գործիչների, Մեծ Բրիտանիայի պաշտոնական ներկայացուցիչներն այդ ոճրագործությունը որակեցին որպես մի ամբողջ ժողովրդի սպանություն, որի համար թուրքական կառավարությունը պետք է քաղաքական եւ միջազգային-իրավական պատասխանատվություն կրի: Հայոց ցեղասպանության փաստը եւ թուրքական պետության քաղաքական պատասխանատվությունը միջազգային ընկերակցությունը հաստատել էր արդեն այն ժամանակ, երբ գործվում էր այդ ոճիրը:

Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի պաշտոնական ներկայացուցչի դիրքորոշումը ոչ միայն վիրավորում է հայ ժողովրդի պատմական հիշողությունը, այլեւ, ցեղասպանության ոճիրը կանխելու եւ դրա համար պատժելու ՄԱԿ-ի կոնվենցիային համապատասխան, կարող է եւ պետք է դիտվի որպես օժանդակություն ցեղասպանության ոճրին:

Դեսպանի այն կարծիքը, թե ցեղասպանության ճանաչումը չէր նպաստի հայ-թուրքական լավ հարաբերությունների հաստատմանը, ոչ միայն սխալ է, այլեւ քաղաքականապես վնասակար: Նման դիրքորոշումն ըստ էության ցեղասպանության նոր գործողությունների առաջարկ է: Տես ➧ էջ 2

Ղարաբաղի հարցում Տալվիտիեն «զգույշ է, բայց ոչ պասիվ»

Այսօր 4-օրյա այցով Բաքվից Երեւան է ժամանում Հարավային Կովկասում Եվրամիության հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեն: Նախօրեին հանդիպելով Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի հետ՝ ֆինն դիվանագետն ասել է, որ ինքը ղարաբաղյան կարգավորման գործընթացում մասնակցության մանդատ ունի եւ այդ խնդրում լինելու է զգույշ, բայց ոչ պասիվ: Իր հերթին Ալիեւն ասել է, որ Բաքուն հայ-ադրբեջանական, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորումը տեսնում է միջազգային իրավունքի ընդունված նորմերի շրջանակներում: Տարածաշրջան նախորդ այցի ընթացքում Տալվիտիեն Երեւանում պատրաստակամություն էր

հայտնել մեկնել Լեռնային Ղարաբաղ: Տակավին հայտնի չէ, ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչը մեկնելո՞ւ է ԼՂՀ, թե՞ ոչ:

Սաակաշվիլին եւ Աբաշիձեն կրկին սպառնում են միմյանց

Վրաստանի նախագահ Միխայիլ Սաակաշվիլին եւ Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեն, պարզվում է, հինգշաբթի օրը Բաթումում 3,5-ժամյա բանակցություններում միմյանց այնքան էլ լավ չեն հասկացել: Երբ Սաակաշվիլին վերացրեց Աջարիայի տնտեսական սահմանափակումները, ընդամենը մեկ օր անց Աբաշիձեն Բաթումում լրագրողներին հայտարարեց, որ ինքը մտադիր չէ ինքնավարության տարածքում չեղյալ հայտարարել արտակարգ դրությունը, քանի դեռ Թբիլիսին չի կատարել իր պահանջները: Ըստ «Նովոստի» գործակալության, Աբաշիձեն Սաակաշվիլուց պահանջել է, որ Աջարիայի իշխանություններն իրենց ներկայացուցիչներին նշանակեն թուրք-վրացական սահմանի Վալեի մաքսատանը եւ Փոթիի նավահանգստում: Այս պահանջը Սաակաշվիլուն զայրացրել է. «Բաթումում մեր հանդիպման ընթացքում այդ մասին խոսակցություն չի եղել: Կարծում եմ, բոլորը տեսան, որ ես չեմ կատակում: Եթե Բաթումի համաձայնություններն Աջարիան 2-օրյա ժամկետում չկատարի, ապա ես կրկին տնտեսական շրջափակումների կենթարկեմ Աջարիան»:

Հիշեցնենք, որ Աբաշիձեն համաձայնել էր թույլ տալ Սաակաշվիլու ներկայացուցիչներին համատեղ վերահսկողություն իրականացնել ինքնավարության տարածքում գտնվող վրաց-թուրքական սահմանի Սարպիի մաքսատանը եւ Բաթումի նավահանգստում: Սակայն երեկ Սաակաշվիլու ներկայացուցիչ Դավիթ Ախալայային թույլ չի տրվել ժամանել Սարպիի մաքսակետ:

Նոր դատախազներ Երեւանի համայնքներում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը մարտի 22-ին հրամանագիր է ստորագրել Երեւան քաղաքի համայնքների դատախազներին զբաղեցրած պաշտոններից ազատելու մասին:

Ըստ հրամանագրի, իրենց դիմումի համաձայն զբաղեցրած պաշտոնից ազատվել են. Միքայել Բաղիրյանը՝ Երեւան քաղաքի Էրեբունի եւ Նուբարաշեն համայնքների դատախազի պաշտոնից, Ալեքսանդր Ղարիբյանը՝ Երեւան քաղաքի Շենգավիթ համայնքի դատախազի պաշտոնից, Արմեն Սարդարյանը՝ Երեւան քաղաքի Ավան եւ Նոր Նորք համայնքների դատախազի պաշտոնից, Հովհաննես Ստեփանյանը՝ Երեւան քաղաքի Աջափնյակ եւ Դավթաշեն համայնքների դատախազի պաշտոնից:

Հանրապետության նախագահի նույն օրը ստորագրած այլ հրամանագրերով Ջոն Ծարուխյանը նշանակվել է Երեւան քաղաքի Շենգավիթ համայնքի դատախազ, Գեւորգ Թովմասյանը՝ Երեւան քաղաքի Ավան եւ Նոր Նորք համայնքների դատախազ, Հակոբ Բաբայանը՝ Երեւան քաղաքի Էրեբունի եւ Նուբարաշեն համայնքների դատախազ, Գագիկ Խաչիկյանը՝ Երեւան քաղաքի Աջափնյակ եւ Դավթաշեն համայնքների դատախազ:

ՀԱՐՑՈՒՄ

Իշխանափոխություն՝ այո՞, թե՞ ոչ

Արդեն մեկ ամիս «Արդարություն» դաշինքը պարբերաբար հանդիպումներ է անցկացնում հանրապետությունում եւ բոլոր հանդիպումների ընթացքում հնչում են իշխանափոխության մասին հայտարարություններ, ընդհուպ նշում են վերջնաժամկետ՝ մինչեւ ապրիլի 13-ը: Իսկ թե ի՞նչ են մտածում եւ ինչպե՞ս են իրագործելու այդ ծրագիրը, «Արդարություն» դաշինքը խոստանում է տեղեկացնել «երբ պահը գա»... Իսկ մինչ այդ տեսնենք, թե «Ազգի» 3 հարցերին ինչպես են պատասխանում տարբեր կուսակցությունների ներկայացուցիչները:

- Որքանո՞վ է հնարավոր իշխանափոխությունը:

ԼՅՈՒԴՄԻԼԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ («Արժանապատիվ ապագա» կուսակցության ղեկավար)- Ես աշխարհում ամեն ինչ հնարավոր է իրականում եւ նայած, թե ինչ պետք է հասկանալ իշխանափոխության տակ: Եթե դա վերաբերում է մարդկանց փոփոխությանը, ապա ես դա չեմ համարում իշխանափոխություն: Իշխանափոխությունը իշխանության գործառման ձեւի փոփոխությունն է եւ ժամանակ է պետք, որ Հայաստանը սովորի այլ կերպ վարել իշխանության գործերն ու գործընթացները: Եվ ես գտնում եմ, որ այսօր այդպիսի խոր փոփոխություններ իրականացնել հնարավոր չէ:

ՌՈՒԲԵՆ ՄԻՐԶԱԽԱՆՅԱՆ (ՀԹՄՄ նախագահ)- Ես գտնում եմ, որ իշխանափոխությունը բնական գործընթաց է, եթե ընթանում է սահմանադրական ճանապարհով: Այսինքն՝ ես նկատի ունեմ որոշակի ժամանակահատված, երբ անցկացվում են ընտրություններ: Այլ դեպքում ցանկացած իշխանափոխություն, հիարկե, հասարակության մեջ առաջացնում է լարվածություն: Չէի ցանկանա, որ առանց դրա էլ մեր խնդիրներով լի իրողությունը դառնա ավելի լարված եւ ավելի նյարդային:

ԱՐՏԱՇԵՍ ԳԵՂԱՄՅԱՆ («Ազգային միաբանություն» կուսակցության ղեկավար)- Հենց այս պահի դրությամբ իշխանությունները արդեն ամբողջությամբ կորցրել են իրենց հեղինակությունը ժողովրդի առջեւ, ասեմ ավելին՝ մի ամբողջ երկիր, մի ամբողջ ազգ բացարձակապես ոչ իր ներկան, առավել եւս ոչ էլ իր ապագան չի պայմանավորում գործող իշխանություններով, ուստի օր առաջ իշխանությունների հեռացումը քաղաքական ասպարեզից մեծագույնս կնպաստի հայոց պետության մեջ սահմանադրական կարգերի վերահաստատման սրբազան գործընթացին: Տես ➧ էջ 2

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Մարտի 29-ին Չեխիայի մայրաքաղաքում ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահների ներկայությամբ խորհրդակցություններ տեղի կունենան Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների միջեւ: Պրահայում հավանաբար Ադրբեջանը վերջնականապես կհրաժարվի փարիզ-քիվեսթյան սկզբունքներից (պայմանագրից), որի երկրորդ հոդվածը նախատեսում է ԼՂՀ-ի միացումը Հայաստանին: Ադրբեջանի արտգործնախարար Վիլայաթ Գուլիեւը հերթական անգամ հայտարարել է, որ չկան փարիզ-քիվեսթյան Փարիզում, ապա եւ Քի Վեսթում նախնական պայմանավորվածության են հասել նաեւ վերոնշյալ երկու հարցերում: Նախապես Հեյդար Ալիեւը համաձայնություն էր տվել, որ ԼՂՀ-ն պետք է միանա Հայաստանին Լաչինի միջանցքով, որի դիմաց Հայաստանը 9 մետր լայնքով ճանապարհ էր տրամադրելու Ադրբեջանին Նախիջեւանին ցամաքային կապով միանալու համար: Հայաստանն իր հերթին Ադրբեջանին էր վերադարձնելու ղարաբաղյան ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող ադրբեջանական շրջանները:

Պաշտոնական Բաքուն հայտարարությունը, ինչը հնարավորություն կտար նրանց ղարաբաղյան կարգավորման հարցում գնալու խիզախ քայլերի եւ ցավալի փոխզիջումների: Էլդար Նամազովը, որը ժամանակին աշխատել է Տալվիտիի հետ (վերջինս ժամանակին Մինսկի խմբի համանախագահներից էր եւ քաջատեղյակ է ղարաբաղյան խնդրին), կարծում է, որ ֆինն դիվանագետը միշտ տալիս է շատ հավաստի գնահատականներ: «Տվյալ դեպքում, կարծում եմ, նա նկատի է ունեցել, որ Հեյդար Ալիեւից հետո ցանկացած նոր ղեկավար չի կարող լինել այնքան ուժեղ, որքան Ալիեւն էր», ա-

«Եթե չկան պայմանավորվածություններ բոլոր հարցերում, նախկինում ձեռք բերվածը կորցնում է իմաստը»

Էլդար Նամազով. «Գլխավորը ԼՂ կարգավիճակը եւ զավթած տարածքներն են»

սկզբունքներ, եւ հայկական կողմի պնդումները չեն համապատասխանում իրականությանը: Գուլիեւի հայտարարությունը թերեւս նախանշան է, որ պաշտոնական Բաքուն պատրաստ չէ շարունակելու ղարաբաղյան բանակցություններն այն կետից, որին հասել էր հանգուցյալ Հեյդար Ալիեւը:

Ադրբեջանի նախկին նախագահի խորհրդական եւ ղարաբաղյան հարցով հարեւան հանրապետությունում լավագույն գիտակներից Էլդար Նամազովն «Ազգի» հետ հեռախոսազրույցում ասաց, որ, իր կարծիքով, Քոչարյանն ու Ալիեւը երկկողմ հանդիպումների ընթացքում ինչ-ինչ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերել, ինչը, սակայն, չի նշանակում, թե մշակվել է կողմերի համար կարգավորման ընդունելի վերջնական տարբերակ:

«Եթե չկան պայմանավորվածություններ բոլոր հարցերում, ապա նախկինում ձեռք բերված պայմանավորվածությունները կորցնում են իրենց իմաստը: Սիա թե ինչու կամ համաձայնեցված է ամեն ինչ, կամ համաձայնեցված է ոչինչ: Կարծում եմ, որ նախագահները որոշ դետալների շուրջ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերել, որոշ հարցերում եկել են փոխհամաձայնության, բայց քանի որ սկզբունքային հարցերում չեն եկել ընդհանուր որոշման, ասել, թե կա պայմանավորվածություն, սխալ է», ասաց Նամազովը: Նրա կարծիքով, ղարաբաղյան բանակցություններում կարեւորագույնը երկու հարցերն են. ԼՂ կարգավիճակ եւ «հայերի կողմից ադրբեջանական տարածքների զավթում»:

Ըստ «Ազգի» տրամադրության տակ եղած տեղեկատվության, նախագահներ Քոչարյանն ու Ալիեւը րում է, որ պատրաստ է ղարաբաղյան բանակցություններն սկսել զրոյից: Հետեւեց Հայաստանի պատասխանը. այդ դեպքում Բաքուն պետք է դիմի Ստեփանակերտին: Նամազովի կարծիքով, անհրաժեշտ է պարզաբանում մտցնել, թե ինչ ասել է զրոյական վիճակ. «Երբ ադրբեջանական կողմն ասում է, որ պետք է սկսել զրոյից, առաջին հերթին նկատի ունի, որ չկան ինչ-ինչ պայմանավորվածություններ, որոնք հնարավոր չի լինի վերանայել: Սիա թե ինչու զրոյական ասվածը պետք է հասկանալ ոչ բառացի: Դա չի նշանակում, թե չեն քննարկվելու այն հարցերը, որոնք քննարկվել էին նախորդ տարիներին», ասաց Նամազովը:

Այս օրերին Բաքվում գտնվող Հեյկի Տալվիտիեն (Հարավային Կովկասում ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչ) տարածաշրջան նախորդ այցելության ժամանակ Երեւանում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ հասկացրեց, որ Ադրբեջանի նոր իշխանությունները՝ ի դեմս Իլհամ Ալիեւի, չունեն ներքին այն աջակցությունը, ինչը հնարավորություն կտար սաց Նամազովը:

Վերջինիս կարծիքով, Պրահայի հանդիպումից չպետք է լուրջ ակնկալիքներ ունենալ, քանի որ հակամարտության կողմերի դիրքորոշումները սկզբունքային հարցերում ակնհայտորեն հակասում են: «Չպետք է սպասել ինչ-որ ճեղքում: Ես կարծում եմ, Պրահայում փորձ կարվի առավել ճշգրիտ ծանոթանալու Ադրբեջանի նոր իշխանությունների դիրքորոշմանը՝ սկսել զրոյից, թե ոչ: Կարծում եմ, զրոյից սկսելը ճիշտ չէ, քանի որ խնդիրը, որ վերջին տարիներին քննարկվում է, անփոփոխ է: Բայց մյուս կողմից, քանի դեռ չեն լուծվել գլխավոր խնդիրները (ԼՂ կարգավիճակ եւ զավթած տարածքներ), նախկինում ձեռք բերված պայմանավորվածությունները պայմանական են: Սիա թե ինչու եթե այդ երկու հարցերում չկա համաձայնություն, ապա նախագահների պայմանավորվածությունները պայմանական են», ասաց Նամազովը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը դատապարտում է...

Սկիզբը էջ 1

Դժվար է ենթադրել, թե բրիտանացի դեսպանը կհանդգներ նմանօրինակ հայտարարություններով հանդես գալ հրեաների ցեղասպանության առիթով: Ըստ երեւույթին Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը գտնում է, թե դեսպանի այդօրինակ վիրավորական ելույթները թույլատրելի են Հայաստանում, թե հանրապետության իշխանությունները չեն համարձակվի պաշտպանել իրենց օրինական իրավունքներն ու շահերը:

Համայն աշխարհի հայերն անհանդուրժելի են համարում բրիտանացի պաշտոնական ներկայացուցչի այդ վարքագիծը: Այն արժանի է բարոյական, իրավական եւ քաղաքական պատշաճ գնահատականի:

Մենք պահանջում ենք տիկին Էբբոթ-Ուոթի վարքագիծը որակել Հայաստանի Հանրապետությունում Մեծ Բրիտանիայի պաշտոնական ներկայացուցչի կարգավիճակի հետ անհամատեղելի: Մենք պահանջում ենք, որ Հայաստանի կառավարությունը դեսպանին հայտարարի անցանկալի անձ եւ նրան անհապաղ արտաքսի երկրից:

Տիկին Էբբոթ-Ուոթը չի կարող իր պետության շահերը ներկայացնել մի երկրում, որի ժողովրդի զգացմունքները վիրավորել է:

Մենք հույս ունենք, որ Հայաստանի կառավարությունը չի ենթարկվի քաղաքական ահաբեկմանը եւ կդրսեւորի հաստատակամություն ու սկզբունքայնություն: Այդ են պահանջում հայ ժողովրդի ինքնիշխան իրավունքներն ու շահերը: Միաժամանակ դա լիովին համապատասխանում է միջազգային իրավունքի պահանջներին:

Համաշխարհային հայկական կոնգրեսը ելնում է նրանից, որ Հայոց ցեղասպանությունն ըստ միջազգային իրավունքի որպես ոճրագործություն հստակ ու միանշանակ դատապարտելը միայն թույլ կտա բացառել այդ ոճրագործության կրկնության հնարավորությունը եւ կնպաստի երկու հարեւան ժողովուրդների ու պետությունների միջեւ սկզբունքորեն նոր հարաբերությունների հաստատմանը:

ԱՐԱ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ,
Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ

Իշխանափոխություն՝ այո՞, թե՞ ոչ

Սկիզբը էջ 1

- Ո՞ւմ եք տեսնում իշխանության ղեկավարի աթոռին:

Լ. Հ.- Եթե ես ասում եմ, որ այսօր խոր փոփոխություններ հնարավոր չեն, ապա կարծում եմ, որ այդ հարցը տեղին չէ, որովհետեւ եթե Հայաստանը չի կարող ավելի լուրջ փոփոխություններ անել, ի՞նչ օգուտ, թե աթոռին ով կնստի... Ես ուզում եմ ասել, որ այսօր Հայաստանում բյուրոկրատիայի դիկտատուրա է, եւ կարճ ժամանակահատվածում որակապես ու արդյունավետ ձեւով ոչ մի կերպ փոխարինել եւ փոխել հնարավոր չէ: Այդ առումով ոչ մի նշանակություն չունի, թե ով նստած կլինի համար 1 աթոռին: Շատ կարեւոր է, որ Հայաստանն այսօր անգամ պատրաստ չէ այդպիսի փոփոխությունների:

Ռ. Մ.- Ուզում եմ, որ որոշի ժողովուրդը:

Ա. Գ.- Մեր հիմնական մոլորությունն այն է, որ յուրաքանչյուր մարդ «քաղաքական կասանդրայի» դերակատարություն է ստանձնում, եւ արդյունքում բացարձակապես անպատրաստ մարդիկ զավթում են իշխանությունը՝ հանգեցնելով երկիրը, ժողովրդին անասելի զրկանքների: Իշխանության ամենավերին բուրգում անհատները չէ, որ պետք է տեսնեն այս կամ այն մարդուն, այլ հնարավորություն պետք է ընձեռեն, որ ժողովրդի հավաքական կամքի ազատ դրսեւորման պայմաններում ձեւավորվի իշխանություն:

- Եթե, այնուամենայնիվ, իշխանափոխություն լինի, ինչպիսի՞ն կլինի ըստ ձեզ եւ ի՞նչ ազդեցություն կունենա մեր երկրի արտաքին ու ներքին քաղաքականության վրա:

Լ. Հ.- Այն իմաստով, ինչպես ես եմ հասկանում իշխանափոխությունը, այդ գործընթացը ոնց որ թե կայծ է տացել եւ ոնց որ թե մի փոքր իմպուլս է տացել: Սակայն այն լայն զանգվածը, որը շահագրգռված է այդպիսի բյուրոկրատիա-դիկտատուրայի վերացմամբ, ժողովրդավարություն սահմանելով, եւ իրոք կուզեր, որ Հայաստանում տեղի ունենար իշխանության գործառման փոփոխություն, այդ լայն զանգվածը գործի մեջ չէ ընդհանրապես: Զղջացած զանգվածն է գործընթացների մեջ. այն զանգվածը, որը շատ վատ է ապրում, անգամ ներգրավված չէ, որովհետեւ հույս չունի, որ որեւէ բան կփոխվի: Ես գտնում եմ, որ ժողովրդավարության ճակատագիրը կախված կլինի նրանից, թե արդյոք այս կոնստրուկտիվ ուժը կմտնի՞ այդ գործընթացի մեջ, թե՞ կմնա օտարված ու կողքից կդիտի: Այսօր այն ուժը, որ ի վիճակի է քաղաքական մշակույթ փոխելու, ներգրավված չէ շարժման մեջ... այդ շարժումն իր մեջ չի կրում այն լիցքը, որով հնարավոր կլինի փոփոխություն անել: Ես մեծ հույս եմ կապում ուսանողության շարժման հետ եւ կարծում եմ, որ մտավորականության կոնստրուկտիվ օպոզիցիայի շարժումը եւ բոլորի համախմբումը միայն կարող են բերել Հայաստանում քաղաքական մշակույթի փոփոխմանը, որն օրակարգի խնդիր է: Իրոք, հնարավոր չէ այսպես երկար շարունակել, երբ երկիրը պահանջում է բոլորովին այլ մշակույթ, այլ իշխանության գործառման որակ ու ձեռագիր...

Ռ. Մ.- Իշխանափոխություն բառը մի քիչ ընդգրկուն է եւ կարծես թե ենթադրում է, որ անպայման գործընթացները պետք է ոսակվեն իշխանության փոփոխությամբ: Իսկ ես դա կասեի այլ կերպ՝ իշխանափոխության փորձ: Այ հենց այդ իշխանափոխության փորձը կախված է դրանից (խոսքս արտաքին քաղաքականության է վերաբերում), թե ով է այդ գործընթացների հետեւում կանգնած կամ Հայաստանից դուրս ինչպիսի ուժեր են հետաքրքրված այդ գործընթացներով եւ ըստ դրան էլ այդ հետաքրքրությունները կդրսեւորվեն թե՛ ընթացքում եւ թե՛ հետո: Իսկ ինչ վերաբերում է ներքին կյանքին, ասեմ, որ տնտեսության վրա ցանկացած ներքաղաքական ցնցում որպես կանոն ազդում է բացասաբար, նորից ճշտեմ՝ խոսքս վերաբերում է անմիջական գործընթացներին: Իսկ ինչպիսի՞ իրավիճակ կունենանք մենք հնարավոր նոր իշխանությունների պարագայում տնտեսական եւ քաղաքական տեսանկյունից, կախված է, թե ինչպիսի գաղափարախոսությամբ եւ քաղաքական վարքագիծ կրողներ կգան իշխանական լծակների:

Ա. Գ.- Եթե իշխանությունները գեթ մեկ անգամ դրսեւորեն քաղաքական հեռատեսություն՝ ինքնուրույն նախաձեռնեն ազատ, արդար ընտրությունների միջոցով իշխանության ձեւավորումը, ապա այդ ամենը կնպաստի Հայաստանի Հանրապետության արտաքին եւ ներքին ասպարեզներում հեղինակության անսահման բարձրացմանը, որը մեծապես կհեշտացնի այն հիմնահարցերի լուծումը, որոնք այսօր ծառացած են մեր երկրի առջեւ: Ազատ, արդար ընտրություններով ձեւավորված իշխանություններն այն արգասիքն են, որը զարգացնելով մենք կկարողանանք գրանցել մեծագույն հաջողություններ թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին քաղաքականության բնագավառներում:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ժԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս՝ 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն / հեռ. 582483
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ, առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության, խստիվ արգելվում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Ցավակցություն

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության կենտրոնական վարչությունը խորազգաց ցավակցություններ է հայտնում Արմեն, Արայիկ եւ Անահիտ Ամիրյաններին իրենց սիրելի հոր

Արտավազդ Ամիրյանի

մահվան կապակցությամբ:

Նույն տխուր առիթով «Ազգի» խմբագրությունը վշտակցում է Հանրային ռադիոյի տնօրեն եւ լրագրող Արմեն Ամիրյանին եւ հանգուցյալի մյուս հարազատներին:

Սեմինարներ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար

Երեկ Թեքեյան կենտրոնի դահլիճում կայացավ հանդիպում հայաստանյան ԶԼՄների ներկայացուցիչների հետ, որը կազմակերպել էր «BearingPoint Inc.» կազմակերպությունը՝ «Հայաստանյան PR ասոցիացիայի» օժանդակությամբ:

Հանդիպումը վարեցին «BearingPoint» կազմակերպության ԱՀԿ հարցերով խորհրդատու Ալան Մորլին, Վաշինգտոնյան միջազգային իրավունքի ինստիտուտի միջազգային առեւտրային իրավունքի կենտրոնի տնօրեն Պատրիկ Մակրորին եւ «Հայաստանյան PR ասոցիացիայի» նախագահ Արա Սաղաթելյանը:

Հանդիպման նպատակն էր լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին ծանոթացնել Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության պատմությանը, ԱՀԿ-ին Հայաստանի անդամակցության հետ կապված գործընթացներին, ԱՀԿ գործունեությունը կառավարող հիմնական սկզբունքներին եւ առեւտրային քաղաքականության մշակման սկզբունքներին:

Հանդիպման ընթացքում «BearingPoint»-ի ներկայացուցիչները պատասխանեցին լրագրողների հարցերին:

Կազմակերպիչները նախատեսում են անցկացնել մի շարք մասնագիտացված սեմինարներ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչների համար, որոնց ընթացքում մանրակրկիտ կքննարկվեն ԱՀԿ-ում Հայաստանի անդամակցության հետ կապված լրագրողներին եւ հասարակությանը հետաքրքրող հարցերը:

«Հայաստանյան PR ասոցիացիա»

Անցուդարձ

Հայաստանաբնակներիս 24-ժամյա մատակարարման որակյալ ջուր ունենալու համար առանց դրենաժների մաքրման խնդիրը լուծելու պակասում է 1 մլրդ 100 մլն դոլար: Կառավարությանն առընթեր ջրային տնտեսության պետական կոմիտեի (ՋՏՊԿ) նախագահ Գագիկ Մարտիրոսյանի հավաստմամբ, աշխատանքների ճիշտ կազմակերպման դեպքում նշված գումարը կարող ենք հաստատապես ստանալ: Ջրամատակարարման այն եզրահանգման, որ յուրաքանչյուր ընտանիք ջրամատակարարման ծախսերին կարող է հատկացնել ընտանիքի ծախսերի 3-5 տոկոսը:

Գագիկ Մարտիրոսյանը կարեւորեց նաեւ աշնանային եւ գարնանային ջրային պաշարներն առավել կուտակելու հնարավորությունը, ինչը մասամբ կլուծի ոռոգման ջրի խնդիրը, կապահովի էլեկտրաէներգիայի խնայում եւ կկրճատի Սեւանա լճից վերցվող ջրի չափը: մեծ ֆինանսավորմամբ ծրագրեր, որոնք ներկայումս մշակվել են 2004-2015 թթ. կտրվածքով, նաեւ աղքատության հաղթահարման ռազմավարական ծրագրին համահունչ:

ԱԺ-ում երեկ կազմակերպված լսումների ընթացքում ներկայացրած իր այս ելույթը ջրային տնտեսության պետկոմի նախագահ Գագիկ Մարտիրոսյանը եզրափակեց հետեւյալով. «Խնդրին պետք է լինի հայրական մոտեցում: Պետությունը

Ճիշտ ճանապարհով գնալու դեպքում փող կճարվի

24-ժամյա ջրամատակարարումը սոսկ երազանք չէ

ման ոլորտում աշխատանքների ճիշտ եւ արդյունավետ կազմակերպման համար անհրաժեշտ օրենսդրական դաշտը, ըստ պրն Մարտիրոսյանի, արդեն ստեղծված ու համարյա կատարյալ է, սակայն խնդիրները չափազանց շատ են եւ այնքան երկար ժամանակ են մնացել բարձիթողի, որ այժմ դժվար է որոշել առաջնահերթությունները: Օրինակ, 700 գյուղերում 50 տարի շարունակ ջուրը չի քլորացվել: Ներքին ցանցերում գործող միացությունների հիմնական մասն արտահայտված չէ գծագրերում: 19 բնակավայրերում շուրջ 10 տարի չեն գործում ջրի մաքրման կայանները, որոնց վերականգնումն արդեն անիմաստ է դարձել, եւ արդեն ավելի նպատակահարմար է նոր ջրամաքրիչ կայանների կառուցումը: Ինչի համար անհրաժեշտ 75 մլն դոլարը համաշխարհային ֆինանսական ինստիտուտներով կտրամադրեն միայն խմելու ջրի մատակարարման խնդիրների լուծումից հետո, այն է ջրաղբյուրներ, մայրուղային ջրագծեր, օրվա կարգավորիչ ջրամբարներ, քաղաքների, համայնքների, բարձրահարկ շենքերի, ներքին ջրագծերի նորոգումն ու կառուցումը:

Ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի, տարածքային կառավարման եւ ենթակառուցվածքները համակարգող նախարարությունների, ՋՏՊԿ-ի աջակցությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունները Երեւանի, Լոռու եւ Շիրակի տարածքներում կատարած ուսումնասիրությունների համաձայն եկել են այն եզրահանգման...

Ընդգծելով թե խմելու եւ թե ոռոգման ջրի մատչելիության կարեւորությունը, պրն Մարտիրոսյանը կարեւորեց նաեւ ճիշտ սակագնի սահմանումը, որից կախված է ջրամատակարարման ողջ համակարգի ճակատագիրը, քանի որ այսօր ոռոգման ջրի համար գանձում չանելը կամ սահմանված կարգով գյուղացու բեռը 1 հա ոռոգման համար ընդամենը 10 հազար դրամով թեթեւացնելը, պրն Մարտիրոսյանի խոսքով, չի որոշի գյուղացու լիակատար երջանկությունը, սակայն գանձման դեպքում վճռապես կնպաստի գյուղացիական աշխատանքների կազմակերպման արդյունավետությանը:

Բացի այդ, 390 հազար ֆերմերների 5 տոկոսը, Գագիկ Մարտիրոսյանի հավաստմամբ, ի զորու է հարկերը լիարժեք վճարելու: Իսկ լիարժեք վճարելու անկարող ֆերմերներին պետության օգնության անհրաժեշտությունն, ըստ ՋՏՊԿ նախագահի, անբեկանելի է, քանի որ շուկայական հարաբերությունները սոցիալական խնդիրներին հակադրելու դեպքում անխուսափելի կլինի ողջ համակարգի քայքայումը: Ներկայումս միայն 71 համայնքներում համայնքներից անկախ պատճառներով գրանցվել է ոռոգման ջրի կրկնակի գերածախս, որի վճարումը պետությունը պարտավորվում է վերցնել իր վրա: Իսկ ջրամատակարարման ոլորտում վերջին 8 տարում կուտակվել է 560 մլն դրամ աշխատավարձի պարտք: Բոլոր այս խնդիրների լուծումները պահանջում են երկարաժամկետ եւ

պետք է կանգնած լինի գյուղացու մեջքին»: Լսումներին ներկա տարբեր համայնքների ղեկավարների եւ մյուս ներկայացուցիչների Գագիկ Մարտիրոսյանին ուղղած հարցերի հիմնական մասը պետք է պատասխան ստանար այլ իրավասու մարմիններից, հիմնականում դատարաններից: Համայնքներում ծագած խնդիրների պատճառը հիմնականում Հայաստանի «Ջրմուղ-կոյուղի» ՓԲԸ-ի անբարեխիղճ աշխատանքն է: Սակայն ոչ բոլոր դեպքերում, օրինակ Արարատի մարզում 12 գյուղեր որպես ոռոգման ջուր կարող են օգտագործել միայն կոյուղաջրերին խառնված, բնության ու մարդու առողջության համար վնասակար ջուրը, ինչի հետեւանքով դատապարտված են հողը չմշակելու, չոռոգելու:

Ինքը՝ Գագիկ Մարտիրոսյանն էլ, բնապահպանական եւ առողջապահական նոր խնդիրներ չառաջացնելու նպատակով հորդորեց նշված գյուղերում ոռոգում չիրականացնել մինչեւ ոռոգման ջրի խնդրի լուծումը, ինչը կարող է տեւել 3 տարի: Այս դեպքում բնական հարց է առաջանում. նշված 3 տարում այդ գյուղերի բնակիչները ինչի՞ հաշվին պետք է ապահովեն իրենց հանապազօրյա հացը:

Այնուամենայնիվ, ԱԺ-ից եւ համայնքներից ըմբռնման օգնության ակնկալիքներով պրն Մարտիրոսյանը փաստեց, որ թեկուզ բեռը ծանր է, բայց ճիշտ ուղղություն ընտրելու դեպքում կարելի է հասցնել վերջնագծին:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Հայհիդրոմետը 75 տարեկան է

Սպասվում է ջերմաստիճանի բարձրացում

Մարտի 23-ը 1961 թվականից ամբողջ աշխարհում նշվում է որպես օդերեւութաբանության եւ ջրային պաշարների համաշխարհային օր: Սակայն եղանակը կանխատեսելու ցանկությունը շատ ավելի հին է: Երբ 1854 թ. Ղրիմյան պատերազմի ժամանակ անգլո-ֆրանսիական նավատորմը ուժեղ փոթորկից մեծ կորուստներ կրեց, Նապոլեոն 3-րդը խորհրդակցություն հրավիրեց եւ պահանջեց վերլուծություն, որտեղ եզրակացությունն այսպիսին էր՝ նման կորուստներ չէին լինի, եթե լիներ եղանակի կանխատեսման պետական ծառայություն: Ահա հենց այս փաստն էլ հիմք հանդիսացավ, որ 1861 թ. Անգլիայում, 1863-ին Ֆրանսիայում հիմնվեցին եղանակի կանխագուշակման պետական ծառայությունները:

Առաջին օդերեւութաբանական դիտարկումները Հայաստանի տարածքում կատարվել են Գյումրիում՝ 1843 թ., Երեւանում՝ 1847 թ., Գավառում՝ 1890 եւ Ջաջուռում՝ 1895 թ.: 1930 թ. հունվարի 20-ին Հայկական ՍՍՀ-ի ժողկոմսովետը որոշում է ընդունել հիդրոօդերեւութաբանական կոմիտե ստեղծելու մասին, որով էլ սկիզբ է դրվել այդ ծառայության գործունեությանը: Համաշխարհային օդերեւութաբանական կազմակերպությունը (ՀՕԿ) ՄԱԿ-ի մասնագիտացված գործակալություններից է, որին անդամակցում են աշխարհի 185 երկրներ, իսկ ՀՀ՝ 1992 թվականից:

Ներկայումս հանրապետությունում

գործում են 42 օդերեւութաբանական, 3 մասնագիտացված եւ 7 հիդրոլոգիական կայաններ՝ իրենց 92 դիտակետերով, նշեց Հայպետհիդրոմետի տնօրեն Լեւոն Վարդանյանը երեկ հրավիրած ասուլիսի ժամանակ: Իսկ սպասվելիք եղանակների մասին ստույգ տեղեկություններ տվեց օպերատիվ հիդրոօդերեւութաբանության կենտրոնի պետ Ալբերտ Թորոսյանը: Ըստ նրա, մարտի 3-6-ը 8-10 աստիճանով ավելի բարձր է եղել, որն աննախադեպ է ՀՀ-ի համար՝ Մեղրիում եղել է 31 աստիճան, իսկ Կապանում 30 աստիճան, Իջեւանում՝ 28 աստիճան տաքություն, մինչդեռ վերջին 100 տարվա ընթացքում նույն ժամանակահատվածում ջերմաստիճանը 22-23-ից չի անցել: «Մենք կանխատեսում ենք ջերմաստիճանի բարձրացում, արդեն 3-4 օր բարձրանում է ու մոտակա 4-5 օրվա ընթացքում սպասվում է, որ ջերմաստիճանի բարձրացումը կշարունակվի»: Երեկ Երեւանում եղել է 18 աստիճան տաքություն եւ սպասվում է, որ կհասնի մինչեւ 23-25 աստիճանի, իսկ առանձին շրջաններում ավելի բարձր կլինի (Մեղրի, Կապան) մարտի 26-28-ը ընկած ժամանակահատվածում, տեղեկացրեց պրն Թորոսյանը եւ ավելացրեց, որ սպասվում է առանց տեղումների եղանակ:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՀԱԿԻՐՃ

Քաղաքը՝ գարնանային խնդիրների հանդիման

Գետի հունը պիտի լայնացվի այն տեղերում, որտեղից հեղեղումներ են առաջացել

Հայտնի է, որ Հրազդանի կիրճում ջրհեղեղի հետեւանքներն ուսումնասիրող հատուկ հանձնաժողով է ստեղծվել: Երեկ փոխքաղաքապետ Վանո Վարդանյանը լրագրողներին ներկայացրեց այդ ուսումնասիրությունների արդյունքները: Իբրեւ առաջնային խնդիր, առաջիկայում էլ հնարավոր հեղեղումների ավերածությունները նվազագույնի հասցնելու համար գետի հունը կմաքրվի, որոշ տեղերում դրա լայնացման միջոցներ կձեռնարկվեն, մասնակի կնորոգվեն քանդված ճամփաները, եւ զինվորների մասնակցությամբ քարաքափումներ կիրականացվեն: Նույնօրինակ ուշադրության կարժանանա նաեւ Երեւանյան լիճը:

Միայն Շենգավիթի համայնքում ջրհեղեղը վնասել է 49 տուն, եւ քաղաքային իշխանությունները մտադիր են տուժած բնակիչների նկատմամբ «հատուկ մոտեցումներ» ցուցաբերել:

Առայժմ հավաքվում է այն բոլոր կառույցների ինֆորմացիան, ում գործունեությունն առնչվում է ջրհեղեղի վնասների վերականգնմանը: Վերականգնման նախագծերն ու նախահաշիվները ի մի կբերվեն՝ ճշտելու վնասների ընդհանուր չափն ու վերականգնման համար անհրաժեշտ գումարները:

Ասֆալտապատումներին կմասնակցի նաեւ ջրմուղ-կոյուղին

Այս տարվա ընթացքում Երեւանում նախատեսվում է 800 մլն դրամի ասֆալտապատում, այն ընդգրկելու է 222 հազար քմ տարածք: Ըստ Վանո Վարդանյանի, 2004-ին այդ աշխատանքները 60-70 տոկոսով ավելին կլինեն, քան անցած տարի, եւ ավելի որակյալ, քանի որ իրականացվելու են ճապոնական դրամաշնորհով գործող ասֆալտապատման գործարանի արտադրանքով: Քաղաքապետարանից բացի թաղային համայնքները եւս (515 մլն-ով) մասնակից կլինեն ասֆալտապատումներին:

Այս տարվա նորույթը ասֆալտապատումներին ջրմուղ-կոյուղու մասնակցությունն է: Հայտնի է, որ ջրատարների, ջրագծերի, կոյուղագծերի հաճախակի վթարներից հետո ջրմուղագործները, որպես կանոն, փողոցներն ավերելուց հետո, հենց այդպես էլ թողնում էին ու հեռանում: Այս անգամ նրանց պարտավորվել է կարգի բերել իրենց ավերածությունների հետքերը մոտ 4000 քմ տարածքի վրա: Արդեն 745 քմ-ի վրա նախապատրաստական միջոցառումներն ընթացքի մեջ են: Ասֆալտապատումները ծրագրվում է ավարտել 7 ամիս անց, մինչեւ անձրեւների սկսվելը:

Լուսավորվել են Թումանյանի տուն-թանգարանն ու Մատենադարանը. հաջորդը «Մայր Հայաստանն» է

Գիշերային խավարից դուրս եկած փողոցների թիվը 2004 թվականի ընթացքում կավելանա եւս 6 տասնյակով: Ավելին, գիշերային Երեւանի գեղագիտական ընկալումը բարելավելու համար լուսավորվածների ցանկում կընդգրկվեն նաեւ արձաններ, կամուրջներ, ճարտարապետական նշանակություն ունեցող շենքեր, կիրճեր: Արդեն լուսավորվել են Մատենադարանն ու Թումանյանի անվան թանգարանը, հերթը «Մայր Հայաստան» արձանինն է:

Խարխուլ շենքերը կամրացվեն

Այս տարի 505 մլն դրամի աշխատանքներ կիրականացվեն Արցախի 8/2, 8/3, Հալաբյան 31, Սեբաստիա 18, 26 վթարային շենքերի ամրացման համար: Ամրացման նախագծերը պատրաստ են, եւ մրցութային փաթեթներն արդեն ներկայացվել են Պետական գնումների գործակալություն:

Վթարային քրոնոլոգիա

Անցած շաբաթվա ընթացքում մայրաքաղաքի 6 համայնքներում խմելու ջրամատակարարման 10 վթարներ են եղել, իսկ 10 համայնքներում արձանագրվել են էներգամատակարարման 56 անջատումներ:

Քաղաքապետարանի 1-08 ծառայությունը շարունակում է ահազանգեր ստանալ նաեւ ապօրինի շինարարությունների վերաբերյալ: Այս առթիվ 4 համայնքներից 8 բողոքներ են եղել, 6-ի շինարարությունը դադարեցվել է:

Անցած շաբաթն առատ է եղել հրդեհներով: 17 արտակարգ պատահարներից 15-ը հրդեհներ են եղել:

Շաբաթօրյակները կմեկնարկեն

Մարտի 27-ին մայրաքաղաքում կանցկացվեն համահամայնքային, ապրիլի 3-ին՝ համաքաղաքային շաբաթօրյակներ նույն սցենարով, ինչ էին անցած տարիներին՝ կանաչապատում, բարեկարգում, սան-մաքրում՝ ամենատարբեր գերատեսչությունների ու հասարակական կազմակերպությունների մասնակցությամբ: Երեւանի տարբեր հատվածներում շինարարական աղբի հսկայական կուտակումներ են առաջացել, եւ հույս կա, որ շաբաթօրյակների միջոցով հնարավոր կլինի գոնե մասնակի ազատվել դրանցից, մինչեւ նոր կուտակումները:

Շաբաթօրյակային ծրագրում են նաեւ սիզամարգերը, որոնք կարգի բերելը հանձնարարվել է երիտասարդական կազմակերպություններին:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Հայկական ձեռնարկությունների արժեթղթերը կգնանշվեն հունական ֆոնդային բորսայում»

Սալոնիկի ֆոնդային բորսան, որը ներկայացնում է 120 տարվա պատմություն ունեցող հունական կապիտալի շուկան, տեխնիկական, ուսումնական, իրավական եւ այլ կարգի օժանդակություն կցուցաբերի Հայաստանի ֆոնդային բորսային: 1,8 մլն եվրո կազմող ընդհանուր գումարով ծրագիրը նախատեսված է 12 երկրների, այդ թվում Հայաստանի համար, բայց յուրաքանչյուրին հասանելիք գումարի չափը դեռեւս հայտնի չէ: Այս մասին երեկ «Արմենիա» հյուրանոցում հրավիրված սեմինարի ժամանակ լրագրողներին հայտնեց Սալոնիկի ֆոնդային բորսայի տնօրեն Վասիլիոս Մարգարիսը:

Միջոցառմանը հրավիրված էր եւ ելույթ ունեցավ Հայաստանում Հունաստանի դեսպան Անտոնիոս Վլավիանոսը: Նա գլխավորապես անդրադարձավ հայ-հունական տնտեսական հարաբերություններին, ափսոսանքով փաստելով, որ դրանք «դեռեւս չեն հասել մեր փայլուն քաղաքական հարաբերությունների մակարդակին»: Նա նշեց, որ 1994 թ.-ին Հայաստանում գրանցված է եղել 23 հունական ձեռնարկություն, իսկ հիմա 15: Դեսպանը դա բացատրեց Հայաստանի փոքր շուկայով, ճանապարհների բացակայությամբ: Հունական ձեռնարկությունները գործում են սննդի արդյունաբերության, հեռահաղորդակցության եւ տեխնոլոգիաների, կահույքի արտադրության, ֆինանսական ոլորտներում: Այդուհանդերձ, Անտոնիոս Վլավիանոսը 2003 թ. երկկողմանի ապրանքաշրջանառության ծավալների աճը դրական համարեց: Այն կազմել է 35 մլն դոլար, 2002 թ. 14 մլն դոլարի փոխարեն: Ինչ վերաբերում է օրվա թեմային՝ կապիտալի շուկային, ապա դեսպանը հույս հայտնեց հայկական ձեռնարկությունների արժեթղթերը շուտով տեսնել հունական կապիտալի շուկայում:

Համաժողովը ողջունեց Հայաստանի արժեթղթերի հանձնաժողովի նախագահ Էդուարդ Մուրադյանը, նշելով, որ Հայաստանի ֆոնդային բորսան դեռեւս երիտասարդ է եւ նոր երեւույթ հայ իրականության մեջ: Այդ առումով Էդուարդ Մուրադյանը կարեւորեց բորսային հատկացված ԱՄՆ կառավարության, Համաշխարհային բանկի օժանդակությունը եւ նշեց, որ Հունաստանի փորձը խիստ ուսանելի կլինի Հայաստանի կապիտալի շուկայի համար:

Ա. Մ.

Անդրադարձ

«Օփիում սեփական ժողովրդի համար. ինչպես են պրոպագանդիստները վնասում ԼՂ հակամարտության կարգավորմանը»

Վլադիմիր Կազիմիրովի հոդվածը

Պաշտոնաթող դիվանագետ, ղարաբաղյան կարգավորման հարցով Ռուսաստանի նախագահի նախկին բանագնաց Վլադիմիր Կազիմիրովը վերջին շրջանում հաճախ է անդրադառնում ԼՂ խնդրին: Այս անգամ նրա հոդվածի թեման սեւ պրոպագանդան է: Ավելի ստույգ՝ ինչպես են պրոպագանդիստները վնասում ԼՂ հակամարտության կարգավորմանը:

Հոդվածը տպագրվել է Ստեփանակերտում լույս տեսնող «Ազատ Արցախ» թերթի ինտերնետային էջում:

Կազիմիրովը պատմությունը խեղաթյուրելու երկու հիմնական ողբերգություն է ներկայացնում՝ Սումգայիթը եւ Խոջալուն: «Զոհերի կյանքը հնարավոր չէ հետ բերել, թվում է, գլխավորն այն է, որ դրանք երբեք այլեւս չկրկնվեն», գրում է պաշտոնաթող դիվանագետը եւ հավելում, որ հակամարտության կողմերի ջանքերը ուղղվում են վրեժխնդրության. նոր սումգայիթների եւ խոջալուների: «Հասկանալի բացասական է, ուղղակի ամոթալի Բուդապեշտում սպանված հայ սպայի շուրջ պրոպագանդան, այդ հանցագործության հերոսացումը»:

Կազիմիրովը հակամարտության երկու կողմերին էլ մեղադրում է սեւ ճշմարտության, փաստերը խեղաթյուրելու մեջ: Այսպես, հայ պրոպագանդիստներին խորհուրդ է տալիս չթաքցնել եւ լռությամբ չանցնել Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի ուղղակի մասնակցությունը 1991-94 թթ. ռազմական գործողություններին, ինչպես նաեւ նրանց ներկայությունը ԼՂ-ում եւ դրա շուրջ գրավված տարածքներում: Երկրորդ՝ Կազիմիրովը կարծում է, որ պետք է օգտագործել «ղարաբաղյան հակամարտություն» տերմինը: Նրա ասելով, հայկական կողմի փորձերը հակամարտությունը ներկայացնել որպես «ղարաբաղա-ադրբեջանական», որեւէ կերպ չի կարող արդարացվել, քանի որ Հայաստանն ուղղակիորեն ներգրավված էր ղարաբաղյան հակամարտության մեջ: «Ռուսաստանի դիվանագիտությունը շատ ջանքեր գործադրեց համոզելու Երեւանին, որ վերջինս չթաքնվի Ստեփանակերտի թիկունքում, իրեն ճանաչի որպես հակամարտության կողմ», գրում է Կազիմիրովը եւ հավելում, որ, միեւնույն է, հնարավոր չէ մոլորության մեջ գցել միջազգային միջնորդներին: Դիվանագետը նույն չափ անընդունելի է համարում Բաքվի ճիգերը՝ ղարաբաղյան հակամարտությունը որպես Հայաստանի եւ Ադրբեջանի հակամարտություն ներկայացնելու փորձերը, Լեռնային Ղարաբաղը դարձնելու որպես վեճի օբյեկտ, ԼՂ խնդիրը դուրս հանելու օրակարգից եւ ղարաբաղցիներին թույլ չտալ մասնակցելու բանակցային գործընթացին:

Եվ վերջապես՝ Կազիմիրովը հայերին խորհուրդ է տալիս ԼՂ սահմաններից դուրս եւ հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքները չորակել «ազատագրված»: «Տհաճություն է պատճառում գրավված տարածքներ արտահայտությունը, անվանենք դա գրավված: Այդ հողերը հայկական ուժերը գրավել են 1992-94 թթ. ռազմական գործողությունների ընթացքում»:

Ռուս դիվանագետը, անդրադառնալով ադրբեջանական կողմին, նշում է, որ Բաքուն ակնհայտորեն խարդախում է փաստերը, նենգափոխում: «Բոլորը ներշնչված են, որ գրավված է Ադրբեջանի 20 տոկոսը, 1 մլն փախստականներ կան: Բայց այստեղ պետք է պարզ թվաբանություն: ԼՂԻՄ-ը զբաղեցնում էր Ադրբեջանի մոտ 5 տոկոսը, բայց այժմ ամբողջությամբ հայերի վերահսկողության տակ չէ: ԼՂԻՄ-ի սահմաններից դուրս հայերը զբաղեցնում են Ադրբեջանի տարածքի 9 տոկոսից պակաս տարածքներ: Այսինքն՝ եթե սրան ավելացնենք ԼՂ-ի տարածքը, ստանում ենք 14 տոկոս, բայց ԼՂ-ի «օկուպացիան» այնքան էլ անվիճարկելի չէ», գրում է նա եւ նշում, որ ավելի ազնիվ կլիներ օգտագործել «10 տոկոս գրավված տարածքներ» արտահայտությունը:

«Ադրբեջանը հաճախ է հղում անում ՄԱԿ-ի ԱԽ բանաձեւերին: Բոլոր 4 բանաձեւերի գլխավոր պահանջն էր կրակի եւ ռազմական գործողությունների դադարեցումը: Իսկ ո՞վ էր այն ժամանակ խախտում, ընդ որում ոչ 1 կամ 2 անգամ: Չպետք է մոռանալ, որ Ադրբեջանի ղեկավարները կամ չէին կատարում կրակի դադարեցման պայմանավորվածությունը, կամ խախտում էին դա՝ հույս ունենալով բեկում մտցնել ռազմական գործողություններում: Քչերը գիտեն 1993 թ. վերջերի եւ 94 թ. սկզբների ճգնաժամության մասին: Ի պատիվ ինձ հայտնի էր, որ հնարավորություններ կային ավելի վաղ հասնելու հրադադարի», գրում է Կազիմիրովը:

Ռուս պաշտոնաթող դիվանագետը Բաքվին խորհուրդ է տալիս վերջ տալ ադրբեջանական պրոպագանդայի մեկ այլ հնարքին՝ Հայաստանն ագրեսոր ներկայացնելու ջանքերին: «Ղարաբաղյան հակամարտությունը բարդ թնջուկ է: Հայաստանը, ինչպես եւ Ադրբեջանն ու Լեռնային Ղարաբաղը նրա ուղղակի մասնակիցներն են: Իրավը ենթարկվեց պատժամիջոցների ոչ թե այն պատճառով, թե Քուվեյթի քանի տոկոսն էր զբաղեցնում եւ որքան ժամանակ էր զբաղեցնում այդ տարածքները, այլ որովհետեւ ոչ երկիմաստ հարձակվել էր նրա վրա: Ղարաբաղում ամեն ինչ այդքան միանշանակ չէ: Եվ նման ծուռ պրոպագանդան Ադրբեջանի ներսում առաջ է բերում միայն հուսահատություն եւ վնասակարություն. տեսեք, ադրբեջանցիների հանդեպ որքան անարդարացի են:

«Ադրբեջանական պրոպագանդայի բարձրագույն «նվաճումը» ռազմական ռեւանշի հասնելու բլեֆն է: Ստատուս-քվոյի պաշտպանները չունեն որեւէ իրական հիմնավորում, էլ չենք խոսում իրավական եւ բարոյական կողմերի մասին», գրում է Կազիմիրովը: Ադրբեջանը ԼՂ հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու պարտավորություններ է ստանձնել ԵԱՀԿ-ին եւ Եվրախորհրդին անդամակցելու ժամանակ: Ռուս պաշտոնաթող դիվանագետը հոդվածի վերջում նշում է, որ ղարաբաղյան կարգավորման գլխավոր խոչընդոտը կողմերի միջեւ վստահության բացակայությունն է: «Որպեսզի հակամարտության կարգավորումն առաջ շարժվի մեռյալ կետից, շատ կարեւոր է յուրաքանչյուր կողմի մեկնակետերը ցույց տալ ամբողջությամբ, նշել դրա վնասակար դերը»:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Կարսի պայմանագրի վերանայման յուրաքանչյուր նախաձեռնություն պետք է հիմնավորված լինի

Մարտի 16-ին Հայաստանի գրողների միության նախաձեռնությամբ հրավիրվեց 1921 թ. մարտի 16-ի ռուս-թուրքական եւ 1921 թ. հոկտեմբերի 13-ի Կարսի պայմանագրերին նվիրված մտավորականության ներկայացուցիչների համաժողով: Այն կոչ արեց ՀՀ Ազգային ժողովին դիմելու ՌԴ Պետդումային՝ անիրավազոր ճանաչել ռուս-թուրքական պայմանագրի Հայաստանին վերաբերող կետերը եւ չեղյալ հայտարարել Կարսի պայմանագիրը:

Ինչո՞վ է պայմանավորված այս նախաձեռնությունը, առավել եւս համաժողովի Պետդումայի առնչությամբ Ազգային ժողովին արած կոչը, առնվազն անհասկանալի է: Այն առումով, որ Կարսի պայմանագիրը սոսկ ռուս-թուրքական պայմանագրի կրկնությունը չէ, այլ դրա տակ Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի հետ ստորագրել է նաեւ Ռուսաստանը:

Այլ կերպ՝ եթե Պետդուման անիրավազոր ճանաչի ռուս-թուրքական պայմանագրի Հայաստանին վերաբերող կետերը, միեւնույն է, Կարսի պայմանագրի տակ Ռուսաստանի ստորագրության պատճառով ՀՀ ԱԺ-ն չի կարող առանց վերջինի համաձայնության դա չեղյալ հայտարարել: Ըստ երեւույթին այս հանգամանքը վրիպել է նախաձեռնողների ուշադրությունից, որ կասկածի տակ դրվեց նախաձեռնության հիմնավորվածությունը:

Աջարիայի ճգնաժամը ցույց տվեց, որ Կարսի պայմանագրի պարագայում խնդիրը միայն վերանայման հիմնավորվածությունը չէ, այլ այդ հարցին ցուցաբերվող հակասական մոտեցումներն են եւ դրա միջազգային շահարկումը:

Շահարկման պարագայում խոսքը վերաբերում է Թուրքիային: Դա բախվեց վրացական եւ ռուսական հակազդեցությանը, այսպիսով Կարսի պայմանագիրը հայտնվեց նաեւ ինչպես Թուրքիայի, այնպես էլ Վրաստանի ու Ռուսաստանի օրակարգում: Այն տարբերությամբ, որ եթե պայմանագիրը Հայաստանում օրակարգ մտավ Գրողների միության նախաձեռնությամբ, ապա վերոհիշյալ երկրներում դա տեղի ունեցավ Աջարիայի ճգնաժամին Ադրբեջանում Թուրքիայի դեսպան Ունալ Չեւիքոզի յուրատեսակ արձագանքով:

Մարտի 17-ին Բաքվում Չեւիքոզը լրագրողներին հայտարարում է, որ թուրքական իշխանությունները, 1921 թ. Կարսի պայմանագրի համաձայն, Աջարիա զորք մտցնելու իրավունք ունեն: Այնուհետեւ նա ավելացնում է. «Կարծում եմ, այդ առումով որեւէ բացատրություն պետք չէ: Պայմանագիրն ուղղակի ուժի մեջ է մնում, եւ դա բավական է»: Դրան առարկում է Մոսկվայում Վրաստանի դեսպան Կոնստանտին Քեմուլարիան: Նա նշում է, որ Աջարիան չի կարող Կարսի պայմանագրով հույս դնել Թուրքիայի օժանդակության վրա, ապա եւ ընդգծում. «Անիմաստ է մեկնաբանել պայմանագիրը: Դա արդեն կորցրել է իր ուժը: Ներկայումս միջազգային հարաբերությունները կառուցվում են 21-րդ դարի իրողությունների վրա: Բոլորովին այլ հարաբերություններ են հաստատվել Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի, Վրաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ»:

Մոսկվայում Վրաստանի դեսպանին էլ առարկում է Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը եւ հայտարարում, որ 1921 թ. Հայաստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ կնքված Կարսի պայմանագիրն ուժը չի կորցրել: Հայտարարության մեջ միաժամանակ հիշեցվում է Աջարիան Վրաստանին զիջելու Թուրքիայի համաձայնությունը եւ այն նախապայմանը, ըստ որի Վրաստանը պարտավորվել էր Աջարիային տալ ինքնավարության ամենաբարձր կարգավիճակ: Այդ ընթացքում ռուսական կենտրոնական թերթերը բուռն հակազդեցություն են ցուցաբերում Չեւիքոզին՝ որպես մարտահրավեր ընկալելով Աջարիա զորք մտցնելու մասին նրա հայտարարությունը:

Կարսի պայմանագրին վերոհիշյալ երկրների մոտեցումներն ինքնանպատակ չեն, այլ բխում են Աջարիայում նրանց հետապնդած շահերից: Թուրքիան Աջարիա զորք ուղարկելու պատրաստակամությամբ ուժի մեջ է թողնում Կարսի պայմանագիրը: Վրաստանը դա համարում է «ուժը կորցրած», որպեսզի երկրի տարածքային ամբողջականությունը վերականգնելու առաջադրանքով բացառի արտաքին որեւէ միջամտություն, այդ թվում՝ Թուրքիայինը: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանին, որքան էլ նա մերժի թուրքական միջամտությունը, Աջարիայի փաստացի իրավիճակը պահպանելու միջոցով Վրաստանի վրա ազդելու հաշվարկներ է անում եւ դրանց հիմնավորման հրամայականով ընդգծում է, որ Կարսի պայմանագիրը «ուժը չի կորցրել»:

Այլ կերպ՝ պայմանագիրն ուժի մեջ թողնելու հարցում Վրաստանը հակադրվում է Թուրքիային, իսկ Ռուսաստանը՝ Վրաստանին: Ուրեմն Ռուսաստանի եւ Թուրքիայի տեսակետները համընկնում են: Ինչ վերաբերում է պայմանագրի վերանայման Հայաստանի գրողների միության նախաձեռնությանը, թեեւ դա ժամանակավրեպ համարելով, հայկական տեսակետն ակամա պաշտպանում է Վրաստանը, չպետք է, սակայն, մոռանալ, որ Հայաստանի ռազմավարական դաշնակիցը Ռուսաստանն է:

Դեռ ավելին՝ ՀՀ ԱԺ-ն համաժողովի կոչին հետեւելու դեպքում «1921 թ. մարտի 16-ի ռուս-թուրքական պայմանագրի Հայաստանին վերաբերող կետերն անիրավազոր ճանաչելու» պահանջով դիմելու է ոչ թե վրացական խորհրդարանին, այլ Ռուսաստանի Պետդումային: Քանի որ Պետդուման չի կարող անտեսել պայմանագրի առնչությամբ ՌԴ արտգործնախարարության տեսակետը ռուսական ազգային շահերով հանդերձ, ուրեմն նրան դիմելու պարագայում պահանջն անհայտ հավանականությամբ կմերժվի: Դա նշանակում է, որ Կարսի պայմանագրի վերանայումն իրատեսական չէ:

ՏԻԳՐԱՆ ԶԱՔԱՐՅԱՆ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՍԿՎԱՅՈՒՄ

ՀՀ քաղաքացիների կամավոր վերաբնակեցում

Մարտի 18-ին ՌԴ-ում ՀՀ դեսպանության շենքում տեղի ունեցավ աշխատանքային խորհրդակցություն, որին մասնակցում էր ՀՀ կառավարության առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչության պետ Գագիկ Եգանյանը: Թեման բավականաչափ հետաքրքրական էր. ՀՀ եւ ՌԴ կառավարությունների միջեւ 1999 թ. ստորագրված կամավոր վերաբնակեցման կարգավորման համաձայնագրի կյանքի կոչման հարցերի քննարկում, կամ, ավելի պարզ, Ռուսաստանում մշտական բնակություն հաստատած ՀՀ քաղաքացիների իրավունքների եւ շահերի հուսակեցում ռուսաստանյան իրավական դաշտում:

Բնականաբար, խորհրդակցությունը մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել համայնքում, ինչի վկայությունն է ՌԴ-ում գործող ՀՀ պատվո հյուպատոսների, համայնքային տարբեր կառույցների, այդ թվում Ռուսաստանում ամենամեծ հայկական կազմակերպության՝ «Ռուսաստանի հայերի միության», մշակութային կազմակերպությունների, ՌԴ-ում գործող հայկական դպրոցների տնօրենների եւ Ռուսաստանի հայկական ԶԼՄ-ների ղեկավարների մասնակցությունը: Անշուշտ, հարցերի առյուծի բաժինը հյուպատոսական գործառույթների տիրույթում է, եւ խորհրդակցության մասնակիցների հարցերի հիմնական մասն ուղղվում էր ՌԴ-ում Հայաստանի հյուպատոսության աշխատակիցներին եւ ՀՀ ԱԳՆ հյուպատոսական վարչության պետ Տ. Սեյրանյանին:

Խորհրդակցությունը վարող ՀՀ դեսպանության խորհրդական Ռ. Անանյանը ներկաներին իրազեկեց, որ համաձայնագիրը կնքված է 5 տարով եւ 2004 թ. մարտի 9-ին դրա ժամկետը երկարաձգվել է եւս 5 տարով: Այնուհետեւ Գ. Եգանյանն անդրադարձավ բուն համաձայնագրի դրույթներին նշելով, որ դրանում սահմանվող արտոնությունները տարածվում են ՌԴ-ում մշտապես բնակվող ՀՀ այն քաղաքացիների եւ նրանց ընտանիքների անդամների վրա, ովքեր ցանկանում են մշտական բնակության մեկնել Հայաստան: Մասնավորապես, նման ցանկություն հայտնող անձանց համար արտոնյալ պայմաններ կստեղծվեն անձնական գույքը երկրից արտահանելու դեպքում մաքսատուրքերից եւ հարկերից ազատվելու հարցում: Չեն հարկվի նաեւ արտահանվող դրամական միջոցները եւ բանկային ավանդները:

Խնդիրը մանրակրկիտ ներկայացնելուց հետո Գ. Եգանյանը հույս հայտնեց, որ մասնակիցները այս ամենը հնարավորինս մատչելի կներկայացնեն ՌԴ տարածքում բնակվող ՀՀ քաղաքացիներին, ինչը կնպաստի նրանց՝ հայրենադարձվելու օգտին որոշում կայացնելուն:

[illegible]
Մոսկվա

Զորավարժություններ Հայաստանում

Ինչպես տեղեկացնում է ՀՀ պաշտպանության նախարարի մամլո քարտուղարը, սույն թվականի մարտի 23-ից 27-ը ներառյալ, համաձայն ՀՀ զինված ուժերի «2004 թ. պատրաստության պլանի», ՀՀ զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի ղեկավարությամբ, Հայաստանի Հանրապետության ողջ տարածքում անցկացվելու են հրամանատարաշտաբային զորավարժություններ՝ տեխնիկական, թիկունքային եւ բժշկական զորամասերի ընդգրկմամբ:

Համաձայն զորավարժության անցկացման պլանի, առաջին օրն անցկացվելու է զորահավաքային ռեսուրսների զորակոչ՝ զորքերի համալրման համար, որը զորավարժության առաջին փուլի ուսումնական հարցերից մեկն է:

Միջազգային

Գազայում սպանվեց «Համասի» առաջնորդ Յասինը

Պաղեստինցիները սպառնում են «կտրել Շարոնի գլուխը»

Երեկ առավոտյան Գազա քաղաքի Սաբրա թաղամասում սպանվեց պաղեստինյան «Համաս» արմատական կազմակերպության հիմնադիր եւ հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Ահմեդ Յասինը։ Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ իսրայելական ռազմական ուղղաթիռը 3 հրթիռ է արձակել 67-ամյա շեյխի վրա, երբ նա հաշմանդամի սայլակով դուրս էր գալիս մզկիթից։ Յասինից բացի սպանվել են նրա 7 թիկնապահները։ 15 այլ անձինք վիրավորվել են։ Ասոշիեյթեդ պրեսի տվյալներով, հրթիռակոծվել է այն ավտոմեքենան, որտեղ եղել են Յասինը եւ նրա թիկնապահները։ Վերջին տվյալներով, զոհերի ընդհանուր թիվը հասնում է 9-ի։ Նրանցից մեկը Յասինի որդին է։ Շեյխի մյուս որդին վիրավորվել է։

Իսրայելի ռադիոն հաղորդել է, որ իսրայելական բանակի նպատակային գրոհն անմիջականորեն ղեկավարել է վարչապետ Արիել Շարոնը։ Հարձակումից մեկ ժամ անց իսրայելական բանակը հատուկ հաղորդագրության մեջ հաստատել է, որ «բազմաթիվ իսրայելցիների եւ արտասահմանցիների սպանության պատասխանատու «Համաս» ահաբեկչական կազմակերպության առաջնորդ շեյխ Ահմեդ Յասինը սպանված է»։

Ըստ Ֆրանսպրեսի, իսրայելական բանակը լիովին շրջափակել է Այսրհորդանանը եւ Գազայի հատվածը։ Վերջինս նաեւ բաժանվել է 3 մասի։ Իսրայելը պնդում է, որ Յասինի սպանությունն իրականացվել է Աշդոդի նավահանգստում անցյալ երեքշաբթի իրականացված եւ 10 մարդու կյանք խլած երկու ահաբեկչություններին ի պատասխան։ Դրանց պատասխանատվությունն ստանձնել էին «Համասը» եւ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադները»։

Շեյխի սպանությունից անմիջապես հետո երկու կազմակերպություններն էլ պատերազմ հայտարարեցին Իսրայելին։ «Համասի» տարածած հայտարարության մեջ նշվում է. «Վարչապետ Շարոնը բացեց դժոխքի դուռը։ Մեզ ոչինչ հետ չի պահի նրա գլուխը կտրելուց»։ «Համասի» ռազմական թեւի «Էզզեդին ալ Քասամի բրիգադների» հայտարարության մեջ ընդգծվում է, որ հակահարված իրականացվելու է նաեւ պաղեստինյան տարածքներից եւ Իսրայելից դուրս, ամբողջ մահմեդական աշխարհում։ «Ալ Աքսայի նահատակների բրիգադները» եւս պատերազմ է հայտարարել «Սիոնի բոլոր զավակներին»։

Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետ Ահմեդ Կուրեին իր հերթին «անհեռատես եւ շատ վտանգավոր» է անվանել Իսրայելի ձեռնարկումը։ Յասինի սպանության վայրում անմիջապես հավաքվել են հազարավոր զայրացած պաղեստինցիներ։ Պաղեստինյան ռադիոն սկսել է հաղորդել Ղուրանի հատվածներ եւ հայրենասիրական երգեր։ Գազայի հատվածում դպրոցները փակվել են։ Շեյխի սպանության կապակցությամբ եռօրյա սուգ է հայտարարված։

Պաղեստինա-իսրայելական բանակցություններում պաղեստինյան կողմի պատասխանատու Սաեբ Էրեկաթը հայտարարել է, որ սպասվում է բռնությունների սաստկացում։ Նա «միջազգային պաշտպանություն» է խնդրել պաղեստինցիների համար։ «Ալ Արաբիա» հեռուստաընկերությունը հաղորդել է, որ սպանությունից քիչ անց պաղեստինցիները հրթիռակոծել են Գազա-Իսրայել սահմանագծին գտնվող իսրայելական երեք անցակետը։

Իսրայելն իր հերթին հայտարարել է զորքերի բարձր մարտավիճակ, փակել Գազայից եւ Այսրհորդանանից Իսրայել տանող անցակետերը։

Պ. Ք.

Հասկացողին՝ մեկ, չհասկացողի՞ն...

«Լայնացող Ատլանտյանը» հոդվածում անգլիացի անկախ լրագրող Գուին Դայերն անդրադառնում է Իսպանիայի ընտրություններին։

Իսպանիայի նորընտիր վարչապետ Խոսե Լուիս Ռոդրիգես Զապատերոն շատ զգույշ էր բառերի ընտրության մեջ։ «Զինվորական ներխուժումն Իրաք քաղաքական սխալ էր։ Դա ավելի խորացրեց բաժանումը, քան նպաստեց միավորմանը։ Բոլորովին հիմնավորված չէր, եւ ժամանակը ցույց տվեց, որ դրա օգտին բերված փաստարկները պատճառաբանված չէին։ Պարոնայք Բլերն ու Բուշը պետք է լավ խորհրդածեն դրա շուրջ։ Չի կարելի պատերազմ հայտարարել... ստերի հիման վրա։ Իսպանական զորքերը կվերադառնան (Իրաքից)», ասաց նա մարտի 15-ին։

Պրն Զապատերոն նույն փաստարկներն էր առաջ քաշել մի տարի առաջ, երբ Մ. Նահանգները պատրաստվում էր ներխուժել Իրաք եւ այդ ժամանակվա (Իսպանիայի) վարչապետ Խոսե Մարիա Ազնարը ողջունում էր այդ քայլը։ Իսպանիայի ժողովրդի 80 տոկոսը կողմնակից էր Զապատերոյին, եւ մինչ օրս էլ պաշտպանում է նրան։ Այդ ժամանակ նա ոչ մի խոսք չասաց ահաբեկչությանը զիջելու վերաբերյալ եւ այժմ էլ՝ Մադրիդի հարձակումից հետո ոչ ոք Իսպանիայում չի պատրաստվում այդ անել։ Բայց նրանք պարզապես հոգնել են ստերից ու խաբված լինելուց, նրանք չեն հավատում, որ Իրաքն ինչ-որ ձեւով առնչվում էր ահաբեկչությանը։

Մինչդեռ Մ. Նահանգներում Զապատերոյի խոսքերի արձագանքը զգալիորեն անհանդուրժողական էր։ «Փաստն այն է, որ ընտրազանգվածն Իսպանիայում վախկոտություն ցուցաբերեց քվեարկելով հօգուտ սոցիալիստների։ Նա եւս միացավ Եվրոպայում տարածված ընդհանուր կարծիքին՝ առանց հասկանալու, որ ահաբեկչությանը զիջելով նոր ահաբեկչական գործողությունների դուռ է բացվում», գրեց «Նյու Յորք փոստը»։

Մերդոքյան թերթ լինելով, հասկանալի է, որ «Փոստը» նման տողեր պիտի գրեր։ Բայց ի՞նչ ասել «Նյու Յորք դեյլի նյուզին», որը գրել էր, թե ահաբեկիչները «դեմոկրատական գործընթացների մեծ երկրպագուներ պետք է լինեն իսպանացիների նման քայլից հետո»։ Իսկ Դեյվիդ Բրուքսը «Նյու Յորք թայմսում» ահազանգել է, որ իսպանացիներն ընտրել են «մի կառավարություն, որի քաղաքականությունը «Ալ Ղաիդայի» սրտով կլինի»։ Նրան է միացել «Վաշինգտոն փոստի» խմբագրականը, որտեղ գրված է. «Վտանգն այն է, որ Եվրոպան վճռականորեն պայքարելու փոխարեն զիջողական դիրք է բռնելու մի պատերազմի (ահաբեկչության) դեմ, որն իր տարածքն է մուտք գործել»։

Ուղիղ հակառակը։ «Վտանգն» այն է, ըստ երեւույթին, որ ահաբեկչության դեմ պայքարելու եւ Իրաք ներխուժելու տարբերությունն ավելի ու ավելի շատ եվրոպական երկրներ են հասկանում, քան առաջ՝ նվազեցնելով թիվը նրանց, ովքեր Վաշինգտոնի ազդեցության տակ աղոտ պատկերացում ունեին այդ երկուսի մասին։ Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի պաշտոնավարությունն ավարտվում է առաջիկա տարի, եւ նա էլ իր պաշտոնը կորցնելու վտանգի առաջ է կանգնելու, քանի որ ընտրողների մեծամասնությունը հակառակ էր Իրաք ներխուժման իր պաշտպանությանը։ Նույնիսկ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը պետք է նախազգուշացումներ ունենա, չնայած նրա «դատաստանի օրը» մի փոքր ուշանալու է։

Վտանգ կա՞, որ «Ալ Ղաիդան» Հռոմում եւ Լոնդոնում ընտրությունների նախօրյակին վարվի այնպես, ինչպես Մադրիդում։ Իհարկե կա, քանի որ նրա մարտավարության մի մասն ուղղված է եվրոպական դաշնակիցներից Մ. Նահանգներին մեկուսացնելուն։ «Ալ Ղաիդան» անկասկած ցանկանում է, որ Բուշը վերընտրվի, քանի որ նրա քաղաքականության շարունակությունն ավելի է միավորելու արմատական մահմեդականներին։

Վաշինգտոնում մոռանում են, որ սեպտեմբերի 11-ի դեպքերից հետո, երբ Ամերիկան հարձակվեց Աֆղանստանի վրա, շատ երկրներ, այդ թվում Գերմանիան, Ֆրանսիան, Կանադան եւ Ռուսաստանը, պատրաստակամություն ցուցաբերեցին զորք ուղարկելու եւ աջակցելու Մ. Նահանգներին։ Խնդիրը փոխվեց եւ տարաձայնությունները սկսվեցին, երբ Իրաքն առնչվեց ահաբեկչությանը։

Ներկայիս անդրատլանտյան դաշնակցությունը գտնվում է իր ամենաթույլ վիճակում։ «Հին Եվրոպան» վերափոխվում է «նոր Եվրոպայի»։ «Լոս Անջելես թայմս» թերթը Եվրոպայից շատ հեռու է հրատարակվում, բայց կարծես ճիշտ է հասկացել իրավիճակը, երբ գրում է. «Միացյալ Նահանգները պետք է իսպանական ընտրությունների արդյունքները կշռադատի եւ հասկանա, որ աշխարհի մեծ մասն իրաքյան պատերազմը չի կապում միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի հետ։ Սեպտեմբերի 11-ից հետո Մ. Նահանգների հանդեպ ցուցաբերված համաշխարհային կարեկցանքն ի չիք է դարձել իրաքյան ներխուժումով, որը շատ քիչ կողմնակիցներ ունի»։

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

Խաժակ արք. Պարսամյանը շարունակում է էկումենիկ հանդիպումները

Հայ եկեղեցու Մ. Նահանգների արեւելյան թեմից ստացված հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ շարունակելով Նյույորքյան տարածաշրջանի հոգեւոր առաջնորդների հետ հանդիպումները, մարտի 8-ին Խաժակ արք. Պարսամյանը Սբ. Վարդան մայր տաճարի դիվանապետ հայր Մարտիրոս Ջեւյանի ուղեկցությամբ տեսակցել է Բրուքլինի կաթոլիկական եկեղեցու նորընտիր հովիվ, եպիսկոպոս Նիքոլաս Դի Մարզիոյի հետ, որին ճանաչում էր երկար տարիներ ի վեր։ Շնորհավորելով նրան իր պաշտոնի առնչությամբ՝ սրբազան հայրը նրան է նվիրել մի սրբապատկեր Մայր աթոռ Սբ. Էջմիածնից։

Մարտի 10-ին առաջնորդը ճաշել է Նյու Յորք քաղաքի եպիսկոպոսական եկեղեցու առաջնորդ Մարք Սիսկի հետ, քննարկելով երկու հարանվանյաց վերաբերող մի շարք խնդիրներ։

Նախատեսվում է նաեւ արք. Պարսամյանի հանդիպումը ուղղափառ եկեղեցու պատրիարք Բարթուղիմեոսի հետ, որը Նյու Յորքի Մետրոպոլիտեն արվեստի թանգարանում դասախոսություն է կարդալու։ «Հանդիպումները տեղեկացնում են նրանց հայոց եկեղեցու կարեւոր դերի ու նշանակության մասին», ասել է այս առթիվ Խաժակ արք Պարսամյանը։

Հ. Ծ.

Աբաշիձեն հերքել է իր մոտալուտ ամուսնության մասին լուրերը

ԲԱԹՈՒՄ, 22 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Աջարիայի ղեկավար Ասլան Աբաշիձեն հանդես է եկել մի շարք ԶԼՄ-ների այն հաղորդումների հերքմամբ, թե նա պատրաստվում է ամուսնանալ։ «Առհասարակ քչերը կհավատան այն լուրերին, որ ես մտադիր եմ կրկին ամուսնանալ։ Բոլորը գիտեն, որ իմ կինը («Նովոստի»՝ Աբաշիձեի կինը՝ Մագուլի Գոգիտիձեն վախճանվել է Բաթումում 2003 թվականի ամռանը) իմ հոգու մասնիկն էր։ Իմ տուն եւ իմ ընտանիք այլեւս ոչ ոք չի մտնի իբրեւ ամուսին», հայտարարել է Աբաշիձեն։ Աբաշիձեն իր հայտարարությունն արել է այն հաղորդումների առնչությամբ, թե իբր ինքը մտադիր է ամուսնանալ Ավստրիայում ապրող վրաց օպերային երգչուհի Թամարա Ջավախիշվիլու հետ։ Մի շարք վրացական եւ արտասահմանյան ԶԼՄ-ների պնդմամբ, վերջին ամիսներին Աբաշիձեն քանիցս այցելել է Ավստրիա, որտեղ հանդիպել է Ջավախիշվիլու հետ։ Անձամբ երգչուհին մի քանի օր առաջ նույնպես հերքել էր իր հնարավոր ամուսնության վերաբերյալ լուրերը։

Իրաքում «ԼՈՒԿօյլը» կփոխարինի «Հալիբարթոնին»

Ռուսաստանյան «ԼՈՒԿօյլ» նավթային ընկերությունն Իրաքում վերսկսում է նավթային բիզնեսը։ Ռուսական ընկերությունն իրաքցիներին վառելիք մատակարարող խոշորագույն ֆիրման կդառնա վերջերս խայտառակ կերպով սնանկ հայտարարված ամերիկյան «Հալիբարթոնի» փոխարեն։ Այժմ հայտնի է, որ «Հալիբարթոնն» իր նավթային առաքումների դիմաց կրկնակի գումար է կորզել, քան ամերիկյան մյուս մատակարարները։ **«Ազգն»** անցյալում տեղեկացրել է, որ Պենտագոնը քրեական քննություն է սկսել «Հալիբարթոնի» ղեկավարության նկատմամբ եւ արդեն իսկ եղել են պաշտոնաթողություններ։

«ԼՈՒԿօյլի» դուստր ձեռնարկություն «Լիտասկոն» Տեխասի նավթամշակման միացյալ ընկերության հետ ստորագրել է պայմանագիր, ըստ որի ռուսական կողմը ստանձնում է մատակարարումների նյութատեխնիկական եւ ֆինանսական ապահովման բոլոր գործառնությունները։ ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ առայժմ կնքված է եռամսյա պայմանագիր, որի համաձայն ապրիլի 1-ից «Լիտասկոն» պետք է Իրաք առաքի 180 հազար տոննա բենզին եւ 130 հազար տոննա դիզվառելիք։ Հետագայում պայմանագիրը կարող է երկարաձգվել։

Պենտագոնն անազնիվ մատակարարին փոխարինող ընկերություններին ընտրեց մրցույթում, որի արդյունքները հայտարարվեցին մարտի 8-ին։ Այդ մրցույթում հաղթեցին տեխասյան հիշյալ ընկերությունը եւ քուվեյթական 6 ֆիրմաներ։ Գլխավոր մատակարար դարձած տեխասյան ընկերությունը վարձեց վառելիքի մատակարարումներով անմիջականորեն զբաղվող ենթակապալառու, որը հենց ռուսական «Լիտասկոն» է։ Վերջինիս կընկնի ամերիկյան փողերով Իրաք առաքվող նավթամթերքների բոլոր մատակարարումների 40-45 տոկոսը։

Աֆղան նախարարի սպանությունը զանգվածային բախումների պատճառ է դարձել

Հերաթի նահանգապետ Իսմայիլ Խանին ենթակա ստորաբաժանումները երեկ վերահսկողության տակ են առել Հերաթ քաղաքը, որտեղ մարտի 21-ին զանգվածային անկարգություններ էին ծագել։ Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, այդ օրվա բախումների հետեւանքով առնվազն 100 մարդ է զոհվել։

Քաղաքում զինված ընդհարումներն սկսվել էին նահանգապետի որդու՝ քաղաքացիական ավիացիայի նախարար Միրվայիս Սադիքի սպանությունից հետո։ Նահանգապետը սպանության մեջ մեղադրել էր Զահեր Նայեբզադի գլխավորած կառավարական ջոկատին։ Նահանգապետին ենթակա զորքերը մարտի մեջ էին մտել Նայեբզադի զինվորների հետ։ Կիրակի երեկոյան նահանգապետի զորքը գրավել էր կառավարական ջոկատի զորանոցը եւ ձերբակալել 25 զինվորների։ Բայց Նայեբզադին հաջողվել էր փախչել։

Հերաթի ոստիկանապետի տվյալներով, երեկ քաղաքում հաջողվել է կարգուկանոն հաստատել։ Տարբեր աղբյուրների համաձայն, զոհերի թիվը կազմում է 50-100 մարդ։ Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Աֆղանստանի պաշտպանության նախարար Մոհամմեդ Ֆահիմը կարգադրել է կառավարական ամբողջ զորքը դուրս բերել Հերաթից։

Մշակույթ

«Շատ քաղցր մի եղիր, որ կուլ տան...»

Թեքեյան կենտրոնում մեծարվեց Վիոլետա Գեւորգյանը

Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միությունն ավանդաբար եղել է ազգային մշակույթի պահպանման ու ներկայացման կարեւոր օջախներից մեկը: Չկա քիչ թե շատ կարեւոր միջոցառում, չկա բարձրարվեստ մի [illegible], որոնց հանդեպ անուշադիր լինի միությունը: Եվ բնավ պատահական չէ, որ օրերս Թեքեյան կենտրոնում շուքով կազմակերպեց Հայաստանի ժողովրդական արտիստուհի, հանրապետության մրցանակի դափնեկիր Վիոլետա Գեւորգյանի ստեղծագործական երեկոն:

Երկարատեւ բացակայությունից հետո Երեւան է եկել արտիստուհին: Սակայն այս այցը երբեմն մեկնաբանվում է սոսկ այն առումով, թե ինչո՞ւ, ո՞ւմ մեղքով թողեց իր երկիրը եւ գնաց տարագրության: Ու ավելի շատ այս փաստը մեկնաբանելու, եղած ցավալի պատմության մանրամասները պարզելու համար շատ լրատվամիջոցներ ջանքեր չեն խնայում, մոռանալով, որ գործ ունեն արվեստագետ մարդու հետ, որին վիրավորելն այնքա՞ն հեշտ է: Սիրելի բարեկամներ, թողեք մեր այդ խաղերը եւ Վիոլետա Գեւորգյանի արվեստը գնահատենք նախ եւ առաջ: Այս փորձն արվեց Թեքեյան կենտրոնում, թեեւ, հասկանալի է, անհնար էր չխոսել 1988-1991 թթ. արտիստուհու կենսագրության դառը էջերի մասին:

- Արեւելյան մի իմաստուն խոսք կա. Ցանկանում եմ, որ բարեկամդ չապրի հեղափոխությունների շրջանում,- ասաց Թեքեյան մշակութային միության նախագահ Ռուբեն Միրզախանյանը:- Հեղափոխությունների այդ շրջանն առավել դաժան ձեւով անդրադառնում է ստեղծագործական մեծ ներուժ ունեցող անհատականությունների վրա: Վիոլետա Գեւորգյանը վերջին տարիներին Հայաստանում չի ապրում: Եվ երեւի թե կհայտնեմ բոլորիս մեծագույն ցանկությունը, ավելին, պատրաստակամությունը՝ ամեն ինչ անել, որ մեծատաղանդ եւ սիրված դերասանուհին վերադառնա դեպի իր հանդիսատեսը:

Ռուբեն Միրզախանյանը, սոսկ գեղեցիկ խոսք ու ցանկություն չբերեց. Թեքեյան կենտրոնում արդեն գործում է թատերական խումբ, որի ղեկավարը ՀՀ Պետական մրցանակի դափնեկիր Արտաշես Հովհաննիսյանն է: Նա այժմ աշխատում է վերականգնել տարիներ առաջ Երեւանի դրամատիկական թատրոնում իր իսկ բեմադրած «Մեծ աշխարհի մեր անկյունը» («Աշնան արեւ») գործը: Աղունի դերում կրկին լինելու է Վիոլետա Գեւորգյանը:

Բանախոս, թատերագետ Լեւոն Մութաֆյանի խոսքի սկիզբը բանաստեղծական էր. «Ինձ համար եւ հաճելի, եւ պատասխանատու է խոսք ասել Վիոլետա Գեւորգյանի մասին, մի դերասանուհի, որին վերջին մեկուկես տասնամյակի ընթացքում նայել ենք կարոտի աչքերով, հիշել ենք կարոտով, նրա ստեղծագործությունը գնահատել ենք կարոտի չափանիշներով՝ երբեմն խախտելով օբյեկտիվության սահմանները, որովհետեւ կարոտն իսկապես մեծ է եղել, հանդիպման ցանկությունը՝ կրկնակի մեծ»:

Լեւոն Մութաֆյանն անչափ բարձր է գնահատում Վիոլետա Գեւորգյանի ստեղծագործությունը՝ սկսած արտիստուհու ստեղծած առաջին կերպարներից՝ Աննա Ֆրանկ, Անուշ, իհարկե Աղունի... մինչեւ ամերիկյան հողում կերտած կերպարները:

Ինչպես նշեց բանախոսը, հեգնանքը Վիոլետա Գեւորգյանի գեղարվեստական թեմայի հիմնական կեսն է: Նրա բոլոր կերպարներն իրենց մեջ պարունակել են որոշակի հեգնանք կյանքի, իրադարձությունների, մարդկանց նկատմամբ, հեգնանք ամեն ինչի նկատմամբ, որովհետեւ Վիոլետա Գեւորգյանը մշտապես խաղալով ճակատագրական կանանց դերեր՝ երբեւէ չի մտածել նրանց արդարացնելու կամ նրանց եւ իրականության միջեւ ձեւավորված սուր հակասությունները ողբերգական խորընչով պատկերել է թեթեւ հեգնանքով, յուրահատուկ անփութությամբ:

Վիոլետա Գեւորգյանի ստեղծագործական «ուղեւորությունն» սկսվել է 60-ական թթ., այն ժամանակներում, երբ հայ մշակույթի վերածննդի դարաշրջան կարելի է անվանել: Մեր մեծերի կողքին Վիոլետա Գեւորգյանն իր տեղը ստեղծեց, իր աթոռը դրեց եւ, չխանգարելով ոչ մեկին, իսկապես նոր խոսք ասաց հայ թատրոնում: Իրեն խանգարեցին, եղավ, բայց ինչպես նշեցին ստեղծագործական երեկոյի մասնակիցները՝ Վիոլետա Գեւորգյանի հեռանալուց հետո այդ ո՞վ բերեց Վիոլետա Գեւորգյանի բաժինը, լինի դա կին, թե տղամարդ:

«Զարմանալի, պարադոքսալ, արտառոց է Վիոլետա Գեւորգյանը՝ որպես դերասանուհի, իր խոսքը եզրափակեց Լեւոն Մութաֆյանը: Ու եթե ինձ ասեն, որ վաղը նա խաղալու է Լիր արքա, ես չեմ զարմանա: Չեմ զարմանա, որովհետեւ իսկապես նրա դերասանական նկարագիրն այդ արտասովորի վրա է կառուցված»:

20-ից ավելի դերեր է խաղացել Վիոլետա Գեւորգյանը Երեւանի դրամատիկական թատրոնում: Դրանցից ամեն մեկը մի ուրույն աշխարհ էր, յուրօրինակ մի հայտնագործություն: Այո, ամեն մի կերպար ուրույն աշխարհ էր: Բայց Աղունը Հրանտ Մաթեւոսյանի ստեղծագործության հիման վրա բեմականացված «Մեծ աշխարհի մեր անկյունը» ներկայացման մեջ ուրիշ է: Մեր խոստովանանք թատերագետ Հենրիկ Հովհաննիսյանի խոսքը չենք կարող չհիշել. «...Նա «Աշնան արեւ»-ով այնպիսի մի աստղ իջեցրեց երկնքից, որ շփոթված քննադատը ոչ տեսել էր, ոչ էլ կտեսնի»:

Ստեղծագործական երեկոյի ընթացքում Վիոլետա Գեւորգյանի արվեստի գնահատանքով հանդես եկան Սոս Սարգսյանը, Ալեքսանդր Գրիգորյանը, Լեւոն Թութիկյանը, Գուժ Մանուկյանը, Ժասմեն Մսրյանը, Լուսինե Կիրակոսյանը (դուդուկահարների իր խմբով): Որքան էլ ցանկություն ունեցան շրջանցելու արտիստուհու արտագաղթը, միեւնույն է, չստացվեց:

Սոս Սարգսյանը խոսելով Վիոլետա Գեւորգյանի հեռանալու մասին, հիշեց երջանկահիշատակ բանաստեղծ Սուրեն Բուռսալյանին, որը «սովետի ժամանակներում» գնաց Հայաստանից: Երբ նրան օտար ԱՄՆ-ում հարցնում են իր մեկնելու մասին, պատասխանում է. «Լավ, ես գնում էի, բա էս երկրում մեկը չկա՞ր, որ ինձ ասեր՝ մի գնա, ինձ պահեր այստեղ»: «Ես նույն բանը մեզ բոլորիս ասում եմ Վիոլետա Գեւորգյանի առիթով», ասաց Սոս Սարգսյանը եւ ավելացրեց, որ մեր «անցման» շրջանում մենք կորցրինք շատ լավ դերասանուհու»: Վիոլետա Գեւորգյանը պայծառ աստղի նման հայտնվեց հայոց թատրոնի երկնակամարում եւ հիացրեց, հիացրեց, արտակարգ, անվերջ»:

Գուժ Մանուկյանը ցավով նկատեց, որ մշակութային արժեք իրավամբ համարվում են վանքերը, խաչքարերը, եկեղեցիները, բայց, չգիտես ինչու, արվեստագետը, առավել եւս տաղանդավոր արվեստագետը մշակութային արժեք չէ: Ու վերջինիս կարելի է թունավորել, վտարել, անուշադիր լինել նրա նկատմամբ: «Դերասանին չի կարելի սպանել, ով անում է, դա ազգի դավաճան է, ասաց Լեւոն Թութիկյանը եւ ավելացրեց. միայն Վիոլետան չէ, շատ շնորհալիներ այսօր այստեղ չեն»:

Այո, ստեղծագործական երեկոյի ժամանակ (որը շատ լավ էր կազմակերպված, ինչպես եւ այստեղ կազմակերպված մեծարումների բոլոր երեկույթներն ու ցերեկույթները) ստիպված էինք ասել նաեւ դառը խոսքեր: Ու Վիոլետա Գեւորգյանի շուրթերից հնչած Հրանտ Մաթեւոսյանի Աղունի խոսքը շատ տեղին էր՝ «Շատ քաղցր մի եղիր, որ կուլ տան...»: Իր՝ Վիոլետա Գեւորգյանի համար կրկնենք իր իսկ արտաբերած խոսքը: Բայց, հավանաբար, ուշ է այսպիսի խորհուրդ տալը եւ անտեղի: Մեզանից ամեն մեկը այնպիսին է, ինչպիսին կա: Վիոլետա Գեւորգյանի տեսակն էլ այս է:

Սպասենք մինչեւ մայիսի 10-ը եւ Թեքեյան մշակութային միության թատրոնի բեմում կրկին տեսնենք Վիոլետա Գեւորգյանին Աղունի դերում:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Խրախճանքը հայազգի նկարչի կտավներում

Կանադական «Տորոնտո ստար» թերթն անդրադարձել է մեր հայրենակից արվեստագետ Արթո Յուզբաշյանի ստեղծագործություններին, գրելով որ այժմ 55-ամյա նկարչի համար «Ձմեռվա վատ եղանակը ամենալավ եղանակն է»:

«Արվեստանոցի հիանալի գործերը հուշում էին նրա հայկական ծագման մասին», գրում է Ջուդի Սթոֆմանը: Նա նկարել է «Բրոդվյու պողոտան», «Ջերալդ քոլեջը», «Քինգ» եւ «Քուին» փողոցները: «Ձմռանը Տորոնտոն բոլորովին տարբեր է: Նա ավելի նման է իրեն: Մարտահրավեր է նետում մարդկանց», ասում է ինքը՝ Յուզբաշյանը: Ծնվել է Թուրքիայում, բարգավաճ արդյունաբերողի ընտանիքում: Աշակերտել է նուրբ դասական տեխնիկայի տիրապետող Օժենի Թելյանին: Այնուհետեւ կատարելագործվել է Փարիզում եւ Հոլանդիայում: Բայց «Եվրոպան իմ տեղը չէր եւ ես անցա Կանադա», բացատրում է նա:

«Այն ինչ նրան տարբերում է կանադահայ մյուս նկարիչներից՝ կարոտախտի պակասն է: Նա առավել ուշադրություն է դարձնում քաղաքի եռուզեռին, աշխույժ կյանքին», գրում է հոդվածի հեղինակը: «Արթոն շատ տաղանդավոր նկարիչ է», ասում է քաղաքի «Մարկես Գալերի» պատկերասրահի համակարգող Պամելա Ուայնան: Նրա նկարները ցուցադրված են Վաշինգտոնի կանադական դեսպանատանը, Սունիբրուք հիվանդանոցում, Տորոնտոյի հանրային գրադարաններում, Տորոնտոյի համալսարանում, «Էր Կանադայի», «Գալֆ կանադայի», «ԱյԲիԷմ»-ի, «Իմպերիալ-օյլի» եւ այլոց հավաքածուներում: Ըստ հոդվածագրի, նրա նկարները վաճառվում են ավարտվելուց անմիջապես հետո: Կտավների գինը տատանվում է 3-ից 5 հազար դոլարի միջեւ: Հոդվածը ամբողջությամբ արտատպել է «Արմինյն միրոր-սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

Հ. Օ.

ԱՆԿՈՐՆՉԵԼԻ ԱՐԺԵՔՆԵՐ

3sat-ի 118 րոպեն Փարաջանովի 80-ամյակին

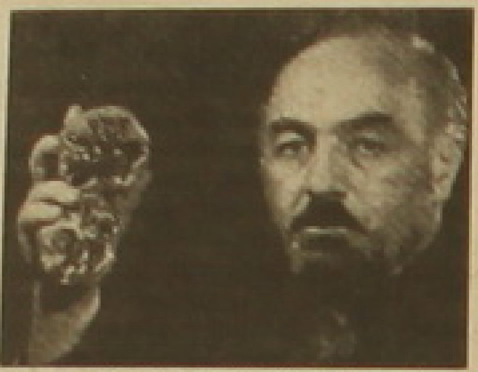

Մարտի 16-ին՝ 22.25-23.10-ին ավստրիա-գերմանական 3sat հեռուստաալիքը ցուցադրեց Արտեմ Օհանջանյանի 2001-ին նկարահանած «Սերգեյ Փարաջանով. գեղեցիկի աշխարհն իմն է» ֆիլմը: Ավստրիական արտադրության առաջին անգամ հեռարձակվող ֆիլմում մեծ ռեժիսորի կյանքն էր՝ հագեցած ստեղծագործական վառ գույներով, անսահման երեւակայությամբ, անակնկալ զուգորդումներով, որը հաճախ էր բեկվում կոմունիստական գաղափարախոսությանը: Վիեննաբնակ Օհանջանյանին գերմանաբնակ հեռուստադիտողը լավ է ճանաչում. Հայաստանի ու հայ ժողովրդի մասին պատմող նրա փաստավավերագրական, լրագրողական ֆիլմերը վերջին տարիներին հաճախ են երեւացել հեռուստապաստառին: Փարաջանովին նվիրված ֆիլմում ծանոթ պատմելաոճը չկա, այս անգամ հեղինակը նախընտրել է թատերականացված պատումը: Որքան էլ Փարաջանովին արտաքնապես բավականաչափ նման դերակատար էր ընտրված, այդուհանդերձ մեզ հետ զրուցած մի շարք հեռուստադիտողների մտահոգությունը հետեւյալն էր. ոչ հայ ակնդիրները մեծ ռեժիսորին դեմքով արդյոք ճանաչու՞մ են, միգուցե ճիշտ կլիներ ներկայացնել նաեւ Փարաջանովի լուսանկարը:

Ինչեւէ, այս փոքրիկ դիտարկումով ֆիլմից ստացած հաճելի տպավորությունը չի խամրում, մանավանդ որ Արտեմ Օհանջանյանի «Գեղեցիկի աշխարհն իմն է» փարաջանովյան հիշյալ դիմանկարը 2001-ին Չիկագոյում կայացած ֆիլմ եւ վիդեո միջազգային փառատոնին արժանացել է «Արծաթե էկրան» (Silver Screen Award) մրցանակին:

Օհանջանյանի ֆիլմից անմիջապես հետո 3sat-ը ցուցադրեց 1968-ին Փարաջանովի նկարահանած «Նռան գույնը» 73 րոպե տեւողությամբ ֆիլմը՝ գերմաներեն ենթագրերով:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Գերմանիա

Հայերիս մեծ բարեկամը

«...Խորապես գիտակցում էի, որ հաճախ եմ փորձության ենթարկվելու, սակայն միշտ հավատում էի, որ Տերն ինձ առաջնորդելու էր խաղաղ նավահանգիստ»: Մարիա Յակոբսենի օրագրային առաջին գրառումներից վերցված այս խոսքերը գրված են 1907 թվականին: Գրառումներն ավարտվում են 1919 թվականին՝ «բայց...»-ով:

Դանիացի միսիոներուհի Մարիա Յակոբսենի կյանքը եվրոպայի հյուսիսային ցրտաշունչ երկրներից դեպի հարավ ձգված ապշեցուցիչ ջերմության ու մարդասիրության եզակի օրինակներից մեկն է: Քրիստոսի լույսը սրտից ու [illegible] իր ափից Խարբերդի խլյակներին բաժանող դանիուհին փորձում էր փրկության միջոց դառնալ մահվան դատապարտված քրիստոնյաներ իր եղբայրների ու քույրերի համար: Իսկ յաթաղանն օդի մեջ կտրում էր սարսափից ծնված «ի՞նչ է լինելու» հարցը: Յաթաղանը երբեմն բարձրանում, բայց չէր կտրում միսիոներական առաքելության գլուխը եւ վտանգին ընդառաջ գնացող միսիոներուհու համար անհայտ էր մնում ինչպես է գործելու իր սերն առ Աստված հարցը: 1915 թվի օգոստոսին հարցի պատասխանը արդեն պարզ էր Մարիա Յակոբսենի համար:

«...Քարեն Մարիայի ու հյուրատոսի հետ ուղեւորվեցինք գերեզմանոց, ուր կառավարությունը հավաքել էր հիվանդ հայերին: Դեռ շատ հեռվից գարշահոտություն էր զգացվում: Ուրիշներից իմացանք, որ գնում ենք ճիշտ ճանապարհով: Երբ դուրս էինք եկել քաղաքից, հասանք բարձր պատերով շրջապատված թուրքական մի հին գերեզմանոցի: Այստեղից ոչ ոք չէր կարող փախչել: Մուտքին մոտենալիս սոսկալի տեսարան բացվեց մեր աչքերի առջեւ: Ձեռքերն ուսերին եւ սվինները ձեռքներին մուտքի մոտ կանգնած էին մի քանի զինվոր եւ որպեսզի գարշահոտություն չառնեն, քիթ բերանները փակել էին թաշկինակով: Երեւում էին միայն աչքերը: Նրանք մեզ ասացին.

- Մենք չենք կարող թույլատրել, որ դուք ներս մտնեք, որովհետեւ չեք դիմանա գարշահոտությանը:

- Վնաս չունի,- ասացինք,- մենք պետք է մտնենք:

Հյուրատոսի եւ իր քույր բարապանի հետ ներս մտանք: Հնարավոր չէ նկարագրել մեր տեսածը: Ոչ ոք այստեղից չէր կարող դուրս գալ: Աստծո, ինչպիսի բռնություն. այդ ընդարձակ տեղը լցված էր հիվանդներով: Այդ խեղճերն այլեւս մարդու կերպարանք չունեին: Նույնիսկ անասունները չէին գտնվում այսպիսի մի տեղում եւ այս վիճակում: Թուրքերը վրեժ էին լուծում ու սպանում նրանց: Հայերը այրված քրիստոնյաներ էին եւ մատնված էին իրենց բեռնակիրների ծեծին: Թուրքերի ցանկությունն էր դժվարացնել նրանց մահն այնքան, որքան հնարավոր էր»:

Սահմռկեցուցիչ տեսարանի նկարագրությունից հետո Մարիա Յակոբսենը խոստովանում է. «Հնարավոր չէր նրանց մոտ խոսել Աստծո մասին»:

Սա այստեղ է, որ միսիոներուհու քրիստոնեությունը մղում է նրան անձնազոհության, ու նա վերջին ճիգերը հավաքելով, նվիրվում է հատկապես մանկանց փրկության գործին: Դադարը կարճ էր, որ երեխաներից փոխանցված դողէրոցքի վարակը բռնել էր նրան, ու երբ պատրաստ էին անգամ նրա հողաթմբին դրվելու ծաղիկները, նա հրաշքով կրկին ոտքի է կանգնում:

Մարիա Յակոբսենի օրագրությունը կարդալու համար հոգեբանորեն պատրաստ պետք է լինել, քանի որ 12 տարվա նրա անցած փշոտ ճանապարհին ստիպված ես անցնել շնչակտուր, հեւասպառ, բայց եւ անզոր, բայց...:

Այսօր զորավոր դառնալուն օգնող

փաստերի ես՝ հանդիպելու այնտեղ, դասեր ես առնելու, երբ փխրուն միսիոներուհու զորավոր ոգին հառնի տողատակից:

«9 մարտի, 1919. Անցյալ օրը մի կին եկավ ու խնդրեց ինձ հետ տեսնվել...»: Կինն ուզում էր զգուշացնել իրենց սպասվող սպանդի մասին: Իսկ թուրքերն այդ սպանդն իրագործելիս ցավում էին մի քանի համար միայն. «... այն հայերին, որոնք ջարդի ժամանակ ազատվել էին, եւ որոնց աշխատեցնում էին գերու նման, ուզում էին իրենց մոտ պահել: Հակառակ դեպքում վերջ էր դրվելու ծառաներ, սպասավորներ, սպասուհիներ ունենալու սին հաճույքին: Թուրքերը չեն կարող թուրք սպասուհի ունենալ...»:

Մարիա Յակոբսենի օրագրությունը 1919 թ. օգոստոսի 6-ին փակվում է «բայց»-ով, երբ նա կարճ ժամանակով վերադառնում է իր հայրենիքը: Այստեղ տեղին է նշել, որ «բայցը» կիսատ չէր կարող մնալ: Դանիան կրկին իր դստեր ճանապարհ դրեց դեպի հայ գաղթականներով լցված Լիբանան ու Սիրիա:

Այստեղ մենք կրկին գտանք նրան որբուկ թռչունների բները խնամելիս, եւ նրանց կրծքին սեղմած խաղաղ նավահանգիստ որոնելիս:

Մարիա Յակոբսենին այսօր կրկին գտանք նրա «Օրագրություն (1907-1919)» գրքի էջերում եւ ցավի հետ խառնված մի ջերմություն ալիքվեց մեր հոգում:

[illegible]

Մարզական

Սկսվեց ՀՀ գավաթի քառորդ եզրափակիչ փուլը

Երեկ երկու հանդիպումներով մեկնարկեց ֆուտբոլի ՀՀ գավաթի քառորդ եզրափակիչ փուլը: Մեծ հետաքրքրությամբ էր սպասվում «Հրազդան» մարզադաշտում «Կիլիկիայի» եւ «Փյունիկի» մրցավեճը: Խաղն անցավ երկրի չեմպիոնի խաղային եւ տարածքային զգալի առավելությամբ: Փյունիկցիները, հավատարիմ իրենց հարձակողական խաղաոճին, գրեթե ողջ խաղի ժամանակ տիրում էին նախաձեռնությանը եւ մի քանի անգամ լրջորեն սպառնացին մրցակցի դարպասին: Դարպասը գրավելու Գալուստ Պետրոսյանի, Ալեքսանդր Թադեւոսյանի, Սարհան Զեյդիի փորձերն ապարդյուն անցան: Իսկ ահա, 53-րդ րոպեին փյունիկցիների ձեռնարկած հերթական գրոհը գլխի դիպուկ հարվածով ավարտեց Սամադու Դիավարան:

PHOTOLURE

Դաշտի տերերը պասսիվ անցկացրին հանդիպումը: Ողջ խաղի ընթացքում նրանք ընդամենը 2 անգամ վտանգավոր պահ ստեղծեցին փյունիկցիների դարպասին, որոնցից մեկը 40-րդ րոպեին Նշան Էրզրումյանը պարտավոր էր արդյունավետ օգտագործել: «Կիլիկիայի» հարձակվողը Բեսեի հետ պայքարում չկարողացավ գնդակն ուղարկել դարպասը: Հետ մղված գնդակը փորձեց երկրորդ հարվածով նպատակին հասցնել Սուրեն Աթոյանը, սակայն այս անգամ էլ Արթուր Մկրտչյանը գնդակը հանեց դատարկ դարպասից:

Այսպիսով, «Փյունիկը» հաղթեց 1-0 հաշվով: Այդ խաղում թիմի գործողությունները ղեկավարում էր Ռումինիայից նույն օրը վերադարձած Միխայ Ստոյկիցան, որը մեկ ամիս առաջ ոտքի բարդ վիրահատության էր ենթարկվել: **«Ազգի»** թղթակցի հետ զրույցում նա նշեց, որ իրեն լավ է զգում, հույս ունի մեկ ամիս անց նորմալ քայլել եւ մասնակցել թիմի պարապմունքներին: Ինչ վերաբերում է խաղին, ապա ընդհանուր առմամբ մարզիչը գոհ էր թիմի գործողություններից: Ըստ Ստոյկիցայի, «Փյունիկն» այս տարի լրջորեն է մոտենում գավաթի մրցաշարին, որի հանդիպումները կօգնեն ֆուտբոլիստներին լավ նախապատրաստվելու չեմպիոնների լիգայի խաղարկությանը:

Քառորդ եզրափակիչ մյուս խաղում «Միկան» Ոսկեհատում հյուրընկալել էր «Արաքսին»: Ներկայիս գավաթակիրը վստահ անցկացրեց հանդիպումը եւ, հաղթելով 3-0 հաշվով, փաստորեն, գործնականում լուծեց հաջորդ փուլ դուրս գալու խնդիրը: «Միկայից» գոլերի հեղինակներ դարձան Արմեն Շահգելդյանը (40), Դավիթ Գրիգորյանը (55) եւ Վարդան Հովհաննիսյանը (83): Նշված զույգերի պատասխան հանդիպումները կկայանան մարտի 26-ին: Այսօր Գյումրիում «Շիրակը» կընդունի «Արարատին», իսկ Աշտարակում կմրցեն «Կոտայքն» ու «Բանանցը»: Այս թիմերի պատասխան հանդիպումները տեղի կունենան մարտի 27-ին:

Մեկնեցին Անգլիա

Ֆուտբոլի ՀՀ պատանեկան հավաքականը (մինչեւ 17 տարեկաններ) երեկ Ֆրանսիայի Լիլ քաղաքից մեկնեց անգլիական Շեֆիլդ, որտեղ մարտի 24-ին Անգլիայի հավաքականի հետ մրցախաղով կսկսի Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարը: Լիլում ուսումնամարզական հավաք անցկացնող մեր ֆուտբոլիստները Անգլիա մեկնելուց առաջ ստուգողական երկրորդ խաղում հաղթեցին տեղի «Լոսկ» թիմի փոխարինող կազմին (4-1): Մեր հավաքականից 2 գոլ խփեց Էդգար Մանուչարյանը, մեկական անգամ աչքի ընկան Ժորա Հովհաննիսյանն ու Նդումբուկ Բալեմ Բան: Հիշեցնենք, որ ընտրական մրցաշարում, բացի տանտերերից, հանդես կգան նաեւ Իսլանդիայի եւ Նորվեգիայի պատանեկան հավաքականները:

Մրցանակները գտան տերերին

Հնդկական Ուելսում ավարտվեց թենիսի միջազգային խոշոր մրցաշարը: Տղամարդկանց մրցաշարում գլխավոր մրցանակը վիճարկեցին շվեյցարացի Ռոժե Ֆեդերերն ու անգլիացի Թիմ Հենմանը: Ֆեդերերը կիսաեզրափակչում պայքարից դուրս էր մղել Անդրե Աղասուն (4-6, 6-3, 6-4), իսկ Հենմանն առավելության էր հասել վրաց թենիսիստ Իրակլի Լաբաձեի նկատմամբ (6-3, 6-2): Չնայած պարտությանը, Լաբաձեն անձնական ռեկորդ սահմանեց՝ վաստակելով 106240 դոլար: Մինչ այդ մեկ մրցաշարում Լաբաձեի վաստակած ամենախոշոր պարգեւավճարը 24 հազար դոլարն էր:

Իսկ գլխավոր մրցանակին արժանացավ Ֆեդերերը, որը եզրափակչում հաղթեց Թիմ Հենմանին (6-3, 6-3): Կանանց մրցապայքարում հաջողությունն ուղեկցեց բելգիացի Ժյուստին Էնենին: Վճռորոշ խաղում 1 ժամ 22 րոպե պահանջվեց Լինդսեյ Դեւենպորտին հաղթելու համար (6-1, 6-4): Զուգախաղում Վիրջինիա Ռուանո Պասկուալ-Պաոլա Սուարես զույգը հաղթեց Սվետլանա Կուզնեցովա-Ելենա Լիխովցեւա երկյակին (6-1, 6-2):

ՀՀ հավաքականը 110-րդ տեղում է

ՖԻՖԱ-ն հրապարակել է ազգային հավաքականների հերթական վարկանիշային ցուցակը: ՀՀ ազգային հավաքականը նախորդ ամսվա համեմատ չորս հորիզոնականով վեր է բարձրացել եւ այժմ ցուցակում 110-րդ տեղում է: Ընտրական մրցաշարում մեր հավաքականի մրցակիցներից երկուսը՝ Հոլանդիան եւ Չեխիան լավագույն տասնյակում են: Հոլանդացիները պահպանել են իրենց տեղը 4-րդ հորիզոնականում, իսկ չեխերը 8-րդ տեղից տեղափոխվել են 6-րդ հորիզոնական: Ռումինացիները 28-րդ տեղից նահանջել են 31-րդ հորիզոնական, ֆինները պահպանել են 42-րդ տեղը, մակեդոնացիները մեկ աստիճան վեր են բարձրացել (92-րդ տեղ), իսկ Անդորրայի հավաքականը կրկին 147-րդ տեղում է: Անցած ամսվա համեմատ վարկանիշային ցուցակում ամենամեծ առաջընթացն ունեցել է Բելառուսի հավաքականը, որը 13 տեղով վեր է բարձրացել՝ տեղ զբաղեցնելով 78-րդ հորիզոնականում: Զգալի առաջընթաց է արել Իրանի ընտրանին՝ 31-րդ տեղից տեղափոխվելով 24-րդ հորիզոնական: 8 տեղով վեր են բարձրացել Հաիթիի եւ Բերմուդի հավաքականները, 7 հորիզոնականով առաջընթաց են ունեցել հունգարացիները, կիպրոսցիները:

Լավագույն տասնյակում միայն մեկ փոփոխություն է տեղի ունեցել: Իսպանացիների փոխարեն այժմ լավագույն տասնյակը եզրափակում են գերմանացիները: Ներկայացնում ենք լավագույն տասնյակի եւ ԱՊՀ երկրների հավաքականների ցուցանիշները.

1. Բրազիլիա	842
2. Ֆրանսիա	826
3. Իսպանիա	791
4. Հոլանդիա	747
5. Մեքսիկա	740
6. Չեխիա	735
6. Անգլիա	735
6. Արգենտինա	735
9. Թուրքիա	733
10 Գերմանիա	729
29. Ռուսաստան	652
57. Լատվիա	547
63. Ուկրաինա	539
66. Էստոնիա	535
78. Բելառուս	511
84. Ուզբեկստան	498
96. Թուրքմենստան	471
98. Վրաստան	463
104. Լիտվա	440
109. Մոլդովա	429
110. Հայաստան	417
117. Ադրբեջան	401
135. Տաջիկստան	340
136. Ղազախստան	333
158. Ղրղզստան	242

Կրկին Շումախերը

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի աշխարհի առաջնության 2-րդ փուլն էլ, որն անցկացվեց Մալայզիայում, ավարտվեց աշխարհի վեցակի չեմպիոն Միխայել Շումախերի հաղթանակով: 310,4 կմ մրցատարածությունը գերմանացի ավտոարշավորդը հաղթահարեց 1 ժամ 31 րոպե 7 վրկ-ում: Երկրորդ արդյունքը ցույց տվեց ««Ուիլյամսի» ներկայացուցիչ Մոնտոյան, 3-րդը բրազիլացի Ռուբենս Բարիկելոն էր:

Երկու փուլերի ընդհանուր հաշվարկով առջեւից է ընթանում Միխայել Շումախերը, որը վաստակել է 20 միավոր: 13 միավորով 2-րդ տեղում է Ռուբենս Բարիկելոն: Նրանց հաջորդում են Մոնտոյան (12 միավոր), Բատոնը (9), Ալոնսոն (8) եւ Տրուլին (6): «Կոնստրուկտորների» գավաթի հաշվարկով առջեւում «Ֆերարին» է (33 միավոր): 2-րդ ցուցանիշն ունի «Ուիլյամսը» (17):

«Ցյուրիխն» անպարտելի է

Ֆուտբոլի Շվեյցարիայի առաջնությունում իր հաղթարշավն է շարունակում «Ցյուրիխը», որում հանդես է գալիս ՀՀ հավաքականի կիսապաշտպան Արթուր Պետրոսյանը: Հերթական տուրում «Ցյուրիխը» հյուրընկալվելիս 3-1 հաշվով պարտության մատնեց «Սենտ Գալենին»: Այս հաղթանակի շնորհիվ «Ցյուրիխը» 25 խաղից հետո վաստակելով 33 միավոր, տեղափոխվեց 4-րդ հորիզոնական՝ շրջանցելով «Գրասհոպերսին», որը սեփական հարկի տակ զիջեց «Վիլին» (1-2): Այժմ «Ցյուրիխը» 9 միավորով է զիջում 3-րդ տեղում ընթացող «Սերվետին», որի կազմում խաղում է Հարություն Վարդանյանը: «Սերվետը» «Յանգ բոյզի» հետ սկզբունքային խաղում զիջեց 2-4 հաշվով: Վերջինս վաստակել է 52 միավոր եւ 10 միավորով գերազանցում է «Սերվետին»: Իսկ չեմպիոնի հարցը վաղուց կարելի է լուծված համարել: Աղյուսակը 64 միավորով գլխավորող «Բազելը» հաղթեց «Արաուին» (3-1):

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

Սերժ Սարգսյանը կգլխավորի շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիան

Մարտի 20-ին տեղի ունեցած շախմատի Հայաստանի ֆեդերացիայի հաշվետու ընտրական կոնֆերանսում ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը ընտրվել է շախմատի ՀՀ ֆեդերացիայի նախագահ: Նշենք, որ նա մինչ այդ շախմատի ֆեդերացիայի հոգաբարձուների խորհրդի նախագահն էր եւ մեծ աջակցություն էր ցուցաբերում հայ շախմատիստներին: Ֆեդերացիայի նախագահի պաշտոնում նա կփոխարինի ՖԻԴԵ-ի պատվավոր փոխնախագահ, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս Վանիկ Զաքարյանին, որը երկար տարիներ գլխավորում էր ֆեդերացիան:

Մեկնարկել է Մոնտե Կառլոյի մրցաշարը

Մոնտե Կառլոյի «Գրանդ հոթելում» մեկնարկել է արագ շախմատի մրցաշար, որին մասնակցում են ուժեղագույն 12 շախմատիստներ: Գլխավոր մրցանակի համար մրցավեճի են բռնվել հնդիկ գրոսմայստեր Վիշվանաթան Անանդը, ռուսաստանցիներ Եվգենի Բարեեւը, Վլադիմիր Կրամնիկը, Ալեքսանդր Մորոզեւիչը, Պյոտր Սվիդլերը, Իսպանիան ներկայացնող Ալեքսեյ Շիրովը եւ Ֆրանցիսկո Վալյեխոն, բուլղարացի Վեսելին Թոփալովը, ուկրաինացի Վասիլի Իվանչուկը, հունգարացի Պետեր Լեկոն, հոլանդացի Լյուկ վան Վելին եւ Իսրայելը ներկայացնող Բորիս Գելֆանդը: Մրցաշարն անցկացվում է շրջանաձեւ մրցակարգով:

Արագ շախմատի Մոնտե Կառլոյի մրցաշարն այս տարի անցկացվում է 13-րդ անգամ: Նախորդ խաղարկություններում հաղթող են ճանաչվել 8 շախմատիստներ: Բոլորից հաճախ՝ 4 անգամ Մոնտե Կառլոյի մրցաշարում հաջողությունն ուղեկցել է Վլադիմիր Կրամնիկին, ընդ որում 1998 թ. նա գլխավոր մրցանակը բաժանել է Ալեքսեյ Շիրովի, իսկ 2001 թ. Վեսելին Թոփալովի հետ: 3 անգամ (1994, 1997, 2003 թթ.) միանձնյա հաղթող է ճանաչվել Վիշվանաթան Անանդը: Մեկական անգամ հաջողությունն ուղեկցել է Վասիլի Իվանչուկին (1992 թ.), Լյուբոմիր Լյուբոեւիչին (1993 թ.), Անատոլի Կարպովին (1995 թ.) եւ Ալեքսանդր Մորոզեւիչին (2002 թ.): Ալեքսեյ Շիրովը 1998 թ. մրցանակը Կրամնիկի հետ կիսելուց հետո 2000 թ. դարձել է միանձնյա հաղթող: Փաստորեն, մրցաշարի 12 մասնակիցներից վեցը տարբեր տարիների ճաշակել են հաղթանակի քաղցրությունը:

Մրցակարգի համաձայն, մրցակիցները միմյանց հետ անցկացնում են 2-ական հանդիպում, մեկն՝ առանց խաղատախտակին նայելու, մյուսը՝ կայծակնային պարտիա: Առայժմ բոլորից հաջող է մեկնարկել Վլադիմիր Կրամնիկը, որը 3,5 միավորով գլխավորում է աղյուսակը: Առաջին տուրում Կրամնիկը 2-0 հաշվով հաղթեց Բորիս Գելֆանդին, իսկ 2-րդ տուրում առավելության հասավ Իվանչուկի նկատմամբ (1,5-0,5): 2-րդ տեղում Պետեր Լեկոն է (3 միավոր): 2,5-ական միավոր ունեն Բարեեւը, վան Վելին, Սվիդլերն ու Շիրովը:

Ուժեղագույնը Կասպարովն էր

ՖԻԴԵ-ի վարկածով աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարի Կասպարովի հաղթանակով ավարտվեց Ռեյկյավիկում անցկացված արագ շախմատի մրցաշարը: Այն անցկացվում էր նոկաուտ համակարգով, 16 մասնակիցների միջեւ, որոնց թվում էր եւ Լեւոն Արոնյանը: Ցավոք հայ գրոսմայստերը Օլաֆսոնին հաղթելուց հետո (2-0) չկարողացավ հաղթահարել նաեւ հաջորդ փուլի արգելքը: Նայջել Շորթի հետ մրցախաղի 1-ին պարտիան ավարտվեց ոչ-ոքի, իսկ 2-րդ պարտիան շահեց անգլիացի շախմատիստը: Քառորդ եզրափակիչում Կասպարովը 1,5-0,5 հաշվով հաղթեց Յան Թիմանին: Նույնպիսի հաշվով Պետեր Նիլսենը պարտության մատնեց Էմիլ Սուտովսկուն, իսկ Ալեքսեյ Դրեեւն առավելության հասավ Անատոլի Կարպովի նկատմամբ:

Կիսաեզրափակիչում Կասպարովի եւ Նիլսենի մրցավեճի ելքը վճռեց լրացուցիչ պարտիան, քանի որ առաջին երկուսում մրցակիցները խաղաղ դաշն էին կնքել: Վճռորոշ պարտիան շահեց Կասպարովը: Եզրափակիչում նրա մրցակիցը որոշվեց Շորթի եւ Դրեեւի մրցավեճում, որն ավարտվեց անգլիացի գրոսմայստերի հաղթանակով՝ 1,5-0,5:

Եզրափակիչ մրցամարտի առաջին պարտիան անցավ հետաքրքրական պայքարում: Շորթը ռիսկի դիմեց, սիցիլիական պաշտպանության տարբերակում սուր գրոհ ձեռնարկեց, սակայն Կասպարովը ճշգրիտ քայլերով ոչ միայն չեզոքացրեց վտանգը, այլեւ ի վերջո հասավ հաղթանակի: Իսկ 2-րդ պարտիան, որում Կասպարովը խաղում էր սպիտակներով, ավարտվեց ոչ-ոքի: Այսպիսով, Կասպարովը դարձավ արագ շախմատի մրցաշարի հաղթող:

Շախմատիստուհիները սկսեցին մրցավեճը

Դրեզդենում շախմատի կանանց Եվրոպայի անհատական առաջնության պարգեւների համար իրենց մրցավեճն են սկսել աշխարհամասի 108 ուժեղագույն շախմատիստուհիները: Հայաստանը ներկայացված է Էլինա Դանիելյան, Լիլիթ Մկրտչյան, Նելլի Աղինյան եռյակով, որն անցյալ տարի գերազանց հանդես եկավ Եվրոպայի թիմային առաջնությունում՝ նվաճելով չեմպիոնի տիտղոսը: Մեր աղջիկներից երկուսը հաղթանակով մեկնարկեցին: Էլինա Դանիելյանը պարտության մատնեց միջազգային վարպետ Հիզգերովային, իսկ Լիլիթ Մկրտչյանը հաղթեց Սմիրինային: Իսկ ահա, Նելլի Աղինյանը մրցաշարը սկսեց պարտությամբ՝ զիջելով Կոսինցեւային:

Մրցաշարում երկիշխանություն է

Պոյկովսկում Անատոլի Կարպովի անվան շախմատի միջազգային 5-րդ մրցաշարում կայացած 4 տուրից հետո 3-ական միավորով աղյուսակը գլխավորում են ռուսաստանցիներ Սերգեյ Ռուբլյովսկին ու Ալեքսանդր Գրիշչուկը: Ռուբլյովսկին 3-րդ տուրում պարտության մատնեց Մալախովին, իսկ հաջորդ տուրում ոչ-ոքի խաղաց Ալեքսանդրովի հետ: Գրիշչուկը, որ միանձնյա գլխավորում էր աղյուսակը, 3-րդ տուրում պարտվեց Բոլոգանին, իսկ հաջորդ տուրում հաղթեց Վադիմ Զվյագինցեւին: Առաջատարներին կեսական միավորով զիջում են Բոլոգանն ու Օնիշչուկը:

Գալդունցն առաջատարների թվում է

Գերմանիայի Բադ Վորիսհոֆեն քաղաքում անցկացվող շախմատային փառատոնի 220 մասնակիցների թվում է նաեւ հայ գրոսմայստեր Սերգեյ Գալդունցը: Նա հաջող է մեկնարկել եւ 2 տուրից հետո 100 տոկոսանոց արդյունքով առաջատարների թվում է: Գալդունցը հաջորդաբար պարտության է մատնել Հուբերտ Կոլերին եւ Լարս Ստարկին:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Դրամավարկային տեղեկատու

Մարտի 12-18-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան նվազել է 1 մլրդ 584 մլն դրամով եւ մարտի 18-ին կազմել 101 մլրդ 413 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) նվազել են 826 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվները՝ 758 մլն դրամով:

Մարտի 5-12-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 1 մլրդ 884 մլն դրամով եւ մարտի 12-ին կազմել 224 մլրդ 773 մլն դրամ (ընդգրկված են 19 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել է 2 մլրդ 179 մլն դրամով եւ կազմել 80 մլրդ 149 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդներն աճել են 2 մլրդ 44 մլն դրամով եւ կազմել 27 մլրդ 293 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդներն աճել են 3 մլրդ 146 մլն դրամով եւ կազմել 14 մլրդ 556 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդները նվազել են 1 մլրդ 127 մլն դրամով եւ կազմել 102 մլրդ 775 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 51 մլրդ 14 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ նվազել են 573 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 51 մլրդ 761 մլն դրամ (նվազումը՝ 553 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Մարտի 12-18-ն ընկած ժամանակահատվածում թողարկվել է 2 մլրդ 700 մլն դրամի 54-ամսյա ՊՊ՝ 9,7845 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Նշված ժամանակահատվածում ԿԲ-ը ներգրավել է 5 մլրդ 50 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 3 տոկոս տոկոսադրույքով, եւ մարել 2 մլրդ 300 մլն դրամի ավանդ՝ տարեկան 3,11 տոկոս տոկոսադրույքով:

Շաբաթվա ընթացքում ԿԲ-ը մարել է 1,030,727,455 դրամի հակադարձ ռեպո համաձայնագրեր՝ տարեկան 7 տոկոս տոկոսադրույքով:

Արտարժույթի շուկա

Մարտի 12-18-ն ընկած ժամանակահատվածում ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքը արժեզրկվել է 0,06 տոկոսով՝ 562,42 դրամից հասնելով 562,78 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 31,577 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 562,96 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը համակարգիչներ ձեռք բերելու նպատակով հայտարարում է մրցույթ:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ ս.թ. ապրիլի 22-ի ժամը 17^{00}-ը պետք է ներկայացնեն առաջարկվող համակարգիչների վերաբերյալ մրցութային առաջարկ, որը պետք է պարունակի մրցույթի կանոններով պահանջվող տեղեկությունները, գները, մատակարարման եւ երաշխիքային սպասարկման պայմանները:

Մրցույթի կանոնները հրապարակված են Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային «Տնային էջ»-ում (www.cba.am): Մրցույթի կանոնները եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար ցանկացողները կարող են դիմել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի տեղեկատվական համակարգերի կառավարման վարչություն:

Հասցեն՝ 375010, Երեւան-10, Վազգեն Սարգսյան-6

Հեռախոսներ՝ փաղ. (+3741) 56-13-62, ներք. 21-40

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Հայտարարություն

ՀՀ կենտրոնական բանկը հայտարարում է մրցույթ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի պարբերական հրատարակությունների «ՀՀ կենտրոնական բանկի տեղեկագիր» (ամսական), «ՀՀ կենտրոնական բանկի բանբեր» (եռամսյակային), «ՀՀ կենտրոնական բանկի տարեկան հաշվետվություն» (տարեկան), «Սղաճը Հայաստանի Հանրապետությունում» (կիսամյակային) շապիկների ձեւավորման (դիզայնի) աշխատանքների իրականացման համար:

Պարբերականների տվյալներն են.

Չափսը՝	84 x 108 1/8
Պարտադիր բաղադրիչները՝	անվանումը, ՀՀ ԿԲ խորհրդանիշը (ԿԲ տեղեկագրի համար նաեւ ԿԲ շենքի լուսանկարը)
Գունագեղությունը՝	4 գույն
Տպագրությունը՝	օֆսեթ:

Մրցույթի հաղթողի համար (յուրաքանչյուր պարբերականի) սահմանվում է մրցանակ 20000 դրամ:

Առաջարկները Կենտրոնական բանկ ներկայացնել մինչեւ ս.թ. ապրիլի 3-ը Երեւան, Վ. Սարգսյանի 6 հասցեով:

Մանրամասն տեղեկությունների համար զանգահարել 56-00-66 հեռախոսահամարով:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 23.03.2004 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	562.29	556.70	567.90
EUR	1	եվրո	694.60	690.40	698.80
RUR	1	ռուս. ռուբլի	19.72	18.50	20.90

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը սկսում է 2004-2005 ուսումնական տարվա ընդունելությունը մագիստրոսի կոչում շնորհող հետեւյալ ծրագրերով՝

- ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐԱԿԱՆ ՃԱՐՏԱՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀԱՄԱԿԱՐԳԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ
- ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԻ ԵՎ ՏԵՂԵԿՈՒՅԹԻ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ՀԱՄԵՄԱՏԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՈՒՍՄՈՒՆՔՆԵՐ
- ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ
- ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ
- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՒՄԸ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒ

ինչպես նաեւ

- ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ՝ ՈՐՊԵՍ ՕՏԱՐ ԼԵԶՎԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐ ՇՆՈՐՀՈՂ ԾՐԱԳԻՐ

Բարձրագույն կրթությունը եւ անգլերեն լեզվի լավ իմացությունը պարտադիր են:

Փաստաթղթերի ընդունման վերջնաժամկետն է ապրիլի 12-ը, ժ. 15-00:

Տեղեկությունների համար դիմել՝
Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 19 գրասենյակ
Հեռ. 51-27-93, 51-27-92

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՆՈՐԱՐԱՐ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ ԿԵՆՏՐՈՆԸ
Հայտարարում է
ՌՈԲԵՐՏ ՊՈՂՈՍՅԱՆ ԵՒ ԶԱՎԱԿՆԵՐ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ
ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏՆԵՐԻ ՄՐՑՈՒՅԹ
Մրցանակը նախատեսված է
հետեւյալ չորս ոլորտների համար
ԿԵՐՊԱՐՎԵՍՏ
Գեղանկարչություն, քանդակ, ինստալիացիա,
պերֆորմանս, խառը տեխնիկա
ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ
Արձակ, պոեզիա
ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ
Ստեղծագործություն կամ ստեղծագործական իմպրովիզացիա
ՎԻԴԵՈ ԱՐՏ

ԺՅՈՒՐԻ
Վարդան Ազատյան (արվեստաբան)
Վիոլետ Գրիգորյան (գրող)
Նազարեթ Կարոյան (արվեստաբան)
Անժելա Հարությունյան (արվեստաբան)
Գագիկ Ղազարե (ռեժիսոր)
Վարդան Ջալոյան (արվեստաբան)
Էդուարդ Պալասանյան (ժյուրիի համադրող)

Յուրաքանչյուր ոլորտի համար նախատեսվում է մրցանակ՝ 1,500 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ:
Եթե պատահում է այնպես, որ որեւէ ոլորտում չի ապահովվում բավարար քանակի աշխատանք կամ ժյուրիի որոշմամբ չի գտնվում մրցանակի արժանի աշխատանք, ապա տվյալ ոլորտի մրցանակի գումարը հավասարապես բաժանվում է մնացած ոլորտների միջեւ:
Աշխատանքները պետք է ստեղծված լինեն 2002-ի հունվարի 1-ից մինչեւ մրցանակաբաշխության վերջնաժամկետը ընկած ժամանակահատվածում:
Աշխատանքները մրցանակաբաշխությանը ներկայացնելու վերջնաժամկետն է 2004թ. ապրիլի 30-ի ժամը 17:00:
Մրցանակաբաշխությանը կարող են մասնակցել 16-ից 30 տարեկան անձինք:
Աշխատանքները ներկայացնել
Ժան եւ Ալբերտ Պողոսյան
Նորարար Փորձառական Արվեստի Կենտրոն («ՆՓԱԿ») Փավստոս
Բուզանդի 1/3 Երեւան, հեռ. 56.82.25 եւ 56.83.25
էլ-փոստ. accea@netsys.am

USAID-ի կողմից ֆինանսավորվող FINCA կազմակերպությունը հայտարարում է մրցույթ ներքին աուդիտորի պաշտոնի համար: Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն տնտեսական կրթություն, համակարգչային Word, Excel ծրագրերով աշխատելու փորձ եւ տիրապետեն ռուսերեն եւ անգլերեն լեզուների:

Դիմումների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2004թ. մարտի 25-ն է:
Անհրաժեշտ տեղեկությունների համար զանգահարել՝
58-48-63, 54-55-31, 54-55-32
Մեր հասցեն՝ Երեւան, Ագաթանգեղոսի փ. 2ա
"Սպարտակ" մարզակումբի հարեւանությամբ

For Your Internal News of Armenia Log on to
www.azg.am
In Armenian, Russian, English and Turkish

вклад Нарекаци
Мудрость истории

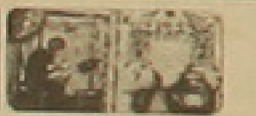

- 1 месяц - 5% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - в течение 1 часа и начислением 2% годовых

вклад Хоренаци
Правота разума

- 3 месяца - 6% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - начисление 2% в течение 1 месяца, 3% - в течение 2 месяца, 4% - в течение 3 месяца
- при пролонгации - подарок "ArCa Classic"

вклад Ширакаци
Сила красоты

- 6 месяцев - 7% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

вклад Маштоц
Величие любви

- 12 месяцев - 8% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- ежемесячная капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

ЮНИБАНК РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ | 53 98 70

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD	USD, EURO
		До 5 млн.	До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 дней и более	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе
Минимальная сумма срочных депозитов
- 50 000 AMD
- 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

Центральный офис
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

Филиалы в г. Ереване:

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) 261838

Филиалы в Армении:

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанак 1
тел: (37441) 33055

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Ազգի» տպագրատուն, Երեւան, [illegible] 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 22. 03. 2004 Գինը՝ 100 դրամ